

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi co tydzień, 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, dwierroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 80 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 14 stycznia.

Najwyższem postanowieniem z dnia 26 grudnia 1874 zatwierdził Najjaśniejszy Pan sześć uchwał sejmiku galicyjskiego, które na przeciąg lat pięciu pozwolono pobierać: Wydziałowi powiatowemu w Dolinie myto drogowe i mostowe na drodze Wełdzirsko-węgierskiej, obszarowi dworskiemu w Wojniłowie w powiecie Kałuskim myto mostowe przy moście na rzece Siwce; obszarowi dworskiemu w Brzeźnicy w powiecie Wadowickim, wspólnie z obszarem dworskim w Czernichowie w powiecie Krakowskim, myto od przewozu na Wiśle w Pasiece; obszarowi dworskiemu w Krasieczynie w powiecie Przemyskim myto od przewozu na rzece Sanie; obszarowi dworskiemu w Babinie w powiecie Kałuskim myto od przewozu na rzece Łomnicy, wreszcie obszarowi dworskiemu w Dołpotowie myto mostowe przy moście na rzece Siwce.

Dopóki nie zgromadzi się Rada państwa, Wiedeń głównie zajmować się będzie procesem Ofenbeima, który w miarę rozwoju zaczyna coraz silniej pochłaniać uwagę publiczną. Z spraw ściśle politycznych żadna nie jest tak ważną, ażeby dłużej nad 24 godzin mogła liczyć na uwagę nawet w granicach swojego lokalnego znaczenia. Nawet ogrzewana codziennie sprawa zjazdu politycznego frakcyi opozycyjnych zesłała na jałową sprzeczki kilku dzienników. Jednym przywiduje się częsta deklaracja Zeithammer w Wiedniu w charakterze spiskowca parlamentarnego, który pragnąłby nakłonić całe stronnictwo prawa do usunięcia się z Rady państwa a inni najsołenniej zaprzeczają, że ani Zeithammerowi ani innym deklarantom czeskim nie śniło się o podobnym planie. Jestto rzecz obojętna, która wersja jest prawdziwszą, bo dziś, gdy polityka bierna na klasycznej ziemi swojej t. j. w Czechach, traci z każdym dniem coraz więcej zwolenników, niepodobna przypuszczać, ażeby nagle nawróciły się do niej frakcyje opozycyj-

ne walczące wytrwale na widowni parlamentarnej.

Węgierskie *exposé* skarbowe wygląda wcale pomyślnie jak na dzisiejsze stosunki, ale nie trzeba zapominać, że skutkiem zawisł od wielu, bardzo wielu warunków, z których nie jeden wisi na włosku. Jeden krok fałszywy wobec przedłożenia podatkowych, może zachwiać całą rachubę, a wiadomo że sejm węgierski właśnie w tej sprawie największą okazuje nieporadność. Cyfry *exposé* skarbowego mogłyby w innej porze wpłynąć w uspokajający sposób na przebieg rozprawy budżetowej, ale dzisiaj nie można się spodziewać takiego skutku. Rozprawa ta bowiem nie utrzyma się w swoich granicach i wyrodi się w walną bitwę pomiędzy stronnictwami spierającymi się ze sobą o władzę. Przed nowym rokiem przewidywano już wszędzie, że lewica wyzyska rozprawę budżetową w celach politycznych i w parlamencie rozpocznie agitację wyborczą, która dopiero za kilka miesięcy przeniesie się na szerszą widownię okręgów wyborczych. Dziś obawa ta jest więcej uzasadnioną niż kiedykolwiek. W mowie noworocznej Tisza wysunął swoje stronnictwo tak daleko naprzód, że teraz musi ono albo wykonać formalny odwrót albo zetrzeć się na prawdę z stroną przeciwną. Odwrót wydaje się nam nieprawdopodobnym, bo odbiłby się niepomysłnie w bliskich wyborach. Izba widzi, że znajduje się w przymusowym położeniu i ztąd pochodzi to posępne usposobienie w kołach parlamentarnych.

W drugim czytaniu przyjął parlament niemiecki ustawę o pospolitem ruszeniu, która w razie potrzeby powoła pod broń wielu obywateli nieprzypuszczających do niedawna że po długiej służbie wojskowej, po przebyciu kilku krwawych wojen wypadnie im może jeszcze raz stanąć na polu walki. Wcale gładko przeszła ta ustawa, chociaż spodziewano się, że centrum wyzyska jej niepopularność w szerokich kołach ludności, ażeby wymierzyć silny cios na rząd nienawistny. Snać nie chciała ta frakcja wystawić się na zarzut obojętności o bezpieczeństwo ojczyzny, o co ją wszy cy przeciwnicy

tak często i tak stanowczo obwiniają. W innych sprawach można było łatwiej znieść ten zarzut, bo napaść przebiegała nadto wiadocześnie. Ale w tej sprawie wszelkie pozory usprawiedliwiałyby taką taktykę stronnictwa liberalnego. W rozprawie nad tą ustawą oświadczył generał Voigts Rhetz, że nie ma ona cechy prowokacyjnej, bo przecież nikt nie myśli prowadzić wojny za pomocą pospolitego ruszenia. Zapewnienie to może wystarczyć wszystkim mocarstwom z wyjątkiem jednego, do którego ono właśnie było adresowane. Mamy tu na myśli Francję, której ustawa niemiecka nie wyda się tak zupełnie niewinną. Prawda że pospolite ruszenie obecnie nigdzie nie wystarczy do prowadzenia wojny, ale kto ma już armię tak silną i liczną, ten w pospolitem ruszeniu zyskuje nową rękomię powodzenia wojennego a w danym razie nową zachętę do spróbowania szczęścia wojennego. Karabiny także nie wystarczają same do powodzenia wojny, ale jeżeli kto ma gotową kawalerję i artylerję a przytem zamawia krocie karabinów, musi się przygotować na podejrzenie.

Dla sprawy niemieckiej śmierć elektora heskiego jest wypadkiem prawie zupełnie obojętnym. Czy liczba monarszych ofiar katastrofy z r. 1866 i żywych protestów przeciw dokonanym aneksjom jest mniejszą lub większą, to nie zmienia wcale rzeczy i nie zagraża sprawie. Siła dokonanych faktów okazała się w Niemczech potężniejszą niż gdzieindziej, bo zapobiegła wszelkim usiłowaniom restauracyjnym w porach tak stosownych do tego jak w chwili wypowiedzenia wojny z r. 1870 albo teraz, gdy na tron hiszpański powraca syn królowej wypędzonej przed sześciu laty. Ustępstwa zatem, jakie cesarz Wilhelm zrobił dla rodziny zmarłego elektora, mają źródło nie w obawach albo widokach politycznych lecz jedynie w uczuciu pietyzmu. Podobnie skończy się sprawa zdeponowanego króla hanowerskiego, którego synowi dzienniki angielskie już dzisiaj przypisują rokowania z dworem niemieckim.

Za kilka miesięcy marszałek Mac

Mahon zaskoczony zostanie wypadkami; tak samo jak jego były kolega hiszpański marszałek Serrano! Tak miał wyrazić się Rouher a słowate, prawdziwe czy zmyślane, rozniósł natychmiast po całym świecie telegram, który jeszcze niedawno był tak niełaskaw dla bonapartystów, a obecnie tak skwapliwie powtarza o nich każdą pogłoskę. Bonapartyści mają odgrażać się, że posiadają już własnego Pavię i Martineza Campos, a ci, którzy śmieją się z tych słów, pytają, czy istnieje także armia gotowa do *pronunciamento* cesarskiego? Armia francuska używa niezastężonej sławy, że nie jest zdolną do naśladowania hiszpańskiej, że w jej tradycyi nieznanem jest *pronunciamento*. O nazwę tu nie chodzi, a rzecz sama nie jest wcale tak obcą armii francuskiej. Komuż zawdzięczał swoje wyniesienie na tron Napoleon III? Zresztą nie potrzeba dowodów z przeszłości, bo dziś w armii francuskiej odzywają się te same zdania, które stanowiły jedną z główniejszych przyczyn ostatniej zmiany w Hiszpanii. Armia hiszpańska według zdania najwiarogodniejszych korespondentów nie jest w większości przychylną monarchii bourbońskiej, a jeżeli obwołanie Alfonsa XII. królem nie natrafiło na żaden opór, to stało się to dla tego, że republikę uważano w ostatnich czasach za grób karności i dzielności wojskowej. Ostatnie depeche z Paryża stwierdzają już dzisiaj, że w francuskich kołach oficerskich panuje takie same przekonanie. Doświadczeni i starzy generałowie mieli wyraźnie powiedzieć, że tylko monarchiczna forma rządu może dokonać reorganizacyi wojskowej we Francyi.

KORESPONDENCJE.

Wiedeń, 12. Stycznia.

Z Nic dziwnego, że opinia publiczna nieustannie zajmuje się procesem p. Ofenbeima. Na ulicach, w domach prywatnych, w salonach, w sądzie — zgłoła wszędzie imię p. Ofenbeima i tocząca się przeciw niemu rozprawa stanowią przedmiot wyła-

Artysta-fałszerz.

Dziwne są czasem ludzkie koleje. Jednych zdolności wynoszą na wyżyny zasługi, innych popychają na drogę występku. Mają one tutaj znaczenie jakby miecza obusiecznego: użyte bowiem dobrze częścią budzą w społeczności, źle skierowane — już jeśli nie wstręt wzniesają to politowanie. Chcemy właśnie kilka słów poświęcić wspomnieniu człowieka, który przed kilkudziesięciu laty miał rozgłos niemały, tak z powodu swoich utworów nacechowanych poczuciem piękna artystycznego, jak z powodu życia awanturniczego, które go doprowadziło do wygnania z kraju i długiego więzienia.

Cejzykowie należeli do drobnej szlachty litewskiej. Musieli to być przybysze z Czech, tak przynajmniej wnoszą słowa z brzmienia nazwiska. Nigdzie o nich wzmianki w aktach dawniejszych nie spotykamy; ale za to w dziejach fałszerstwa trzy osoby do tej rodziny należące występują; dwóch braci Ignacy i Feliks i ich siostra, a więcej mają tej ostatniej, p. Tiurk, przez długi czas posiadacz ziemski, a potem dzierżawca.

Ignacy przedewszystkiem nas obchodzi, więc o nim tu mówić będziemy. Pan Maksymow w dziele swem: *Sybir i katorga* utrzymuje, że najstarszy z braci Cejzyków ukończył wileński uniwersytet jeszcze przed 1810 r., licząc wówczas niewielej nad lat osiemnaście. W czasie studiów akademickich poświęcał się przedewszystkiem rzeźbiarstwu i już wtedy lepienie z gliny doprowadził do

wysokiej doskonałości. W 1811 r. wespół ze swoim szwagrem Tiurkiem trzymał dzierżawę jeden z folwarków Rużańskiego majątku, należącego do ks. Sapiehy; ale gospodarstwo mu się nie wiodło, opuścił je tedy i udał się znowu do Wilna, gdzie wstąpił do biura uniwersytetu. Był znakomitym kaligrafem, pisał więc dyplomy na stopnie naukowe bardzo kunsztowne i pięknie, często pobierając za 8—9 wierszów kilkanaście dukatów. Tutaj to zaczął się bawić fałszowaniem biletów na parter teatralny, a było to dość łatwo, miejsca bowiem w ówczesnym teatrze nie były numerowane.

W końcu 1820 r. spotykamy znowu Ignacego Cejzyka na wsi, jako dzierżawcę małego folwarku w Słuskim powiecie Mińskiej gubernii; w rychło też rozpoczął on na wielką skalę fałszowanie starych rosyjskich papierowych pieniędzy. Tiurk je w obieg puszczał, Feliks brał udział w fałszerstwie. Naturalnie, że prędko odkryto i pojmano fałszerzy, bo pierwsze próby się nie udały. Feliks Cejzyk zdołał umknąć, a Ignacy i Tiurk osadzeni zostali w Mińskim więzieniu. Pod kluczem dojrzał talent garnarski starszego Cejzyka, i słusznie utrzymuje p. Maksymow, że został on garnarzem artystą, jak Beuvenuto-Cellini był złotnikiem-artystą. Najwzdzięczniejszym dlań materiałem była glina, ale często używał prostego żołnierskiego chleba, który mieszał z popiołem, piaskiem drobnym, lub tynkiem ze ściany, i układał tę masę w statuetkę, albo rozciągał w tabliczkę i na niej rzeźbił portrety i krajobrazy. Za narzędzie do tego służyła mu igła, kawałek żelaza, okruszek szkła, a często, gdy i tego brakało — patyczek z miotły więziennej wyłamany.

Już wówczas Cejzyk nabył niemałego rozgłosu, fakty jego rozchwytywano, płacąc je po trzy i cztery dukaty. Kilka takich wyrobów spotkał się a jeden nawet posiadał. Jestto zwykła fajka z czarnej polerowanej gliny, odlana na fabryce, ale zewnętrznej jej sklepienie, dno przykrywające, na matowym igielką, wyżłobionem polu, upstrzone jest owadami i płazami. Figurują tu muchy, pszczoły, motyle rozmaite, węże, jaszczurki i t. d. Dodajcie, że na przestrzeni zbyt małej umieścił artysta 10 — 12 takich żyłatek, a będziecie mieli wyobrażenie o trudnościach, jakie miał do pokonania, zwłaszcza, że podobieństwo i wyrazistość przy wielkiej elegancji i czystości wyrobu uderzające. W tym czasie i kubki z takiej z gliny przyozdabiał cyframi i małemi krajobrazami.

Bardzo ceniono miseczki jego roboty, z wyobrażeniem rozpiętego motyla. Ale to były początki, już bowiem w Mińsku zaczął lepić statuetki Grupa więźniów, z dziewięciu złożona postaci, ulepiona z chleba żołnierskiego, miała obudzić podziwienie cesarza Aleksandra w czasie jego podróży po Litwie. Cejzyka wszędzie lubiono za jego słodki charakter, władze więzienne szanowały go nieledwie za bezwarunkowe poddawanie się przepisom i za usłużność gotową na każde skinienie. Policmajster Miński do tego stopnia wierzył więźniowi, że mu pozwalał swobodnie chodzić po mieście, z warunkiem, że w godzinie naznaczonej stawić się nie omieszka za kraty. Cejzyk jednak zawiódł położone w nim zaufanie i z jednej z takich wycieczek już nie powrócił. Uciekł i oparł się aż w Wiedniu, dokąd w krótko i Tiurk za nim pospieszył, ratując się z tury ucieczką.

Wzięli się teraz obaj do podrabiania

banknotów austriackich. Robota szła rażno, ale wszystkiemu przeszkodziła czujność policyi miejscowej. Fałszerze przekonali się, że ich pilnie śledzono, cichaczem więc wynieśli się ze stolicy, i pod przybranemi nazwiskami przekroczyli znowu granicę rosyjską. Zatrzymali się na Podolu, gdzie od lat dwóch młodszy brat Ignacego, Feliks, stale mieszkał pod Międzybożem trudniąc się wydzierżawianiem w okolicy ogrodów fruktowych. Słynął on z dobroczynności; kalectwo i nędza śmiało do drzwi jego kołatać mogły, hojnym je zawsze wspierał on datkami.

Z przybyciem Ignacego fałszerstwo rosyjskich papierowych pieniędzy na wielką rozpoczęło się skalę. Nikt podejrzawać nie mógł, aby w skromnym, w lasy zasuniętym futorku fabryka taka istniała. Z początku wszystko szło dobrze. Tiurk wozził pieniądze do Włodawy, skupował tam woły i rozsprzedawał je potem w małych miasteczkach; szwagier zaś Cejzyka ośmielony powodzeniem, zaczął się zapuszczać w głąb kraju. W czasie podróży w okolicy Słucka, poznany został przez dawnego sługę, któremu zaległej pensyi nie wypłacił, i ten wystąpił z swojemi pretensjami. Tiurk dowodził, że nie jest wcale Tiurkiem, policya wezwana do rozstrzygnięcia sporu, aresztowała fałszerza, a po nici łatwo już było dojść do kłębka. Cejzyków uwięziono, z początku w Grodnie, ale że z tamtąd łatwo uciec mogli, przeniesiono więc wszystkich do Bobrujska i wysadzono osobną komisję, której zadaniem było zbadać o ile można najszczegółowiej, zawiłą tę sprawę.

Ignacy Cejzyk z szczerą otwartością przyznał się do wszystkiego. Do fałszerstwa miał pociąg szczególny, od dzieciństwa lubił naśladować podpisy rozmaitych osób, było

cznej dyskusji. Któż nie znał potężnego wpływu nie tylko finansowego, ale i społecznego, jakiego używał p. Ofenheim za czasów swego jedynowładztwa w kolei lwowsko-czerniowieckiej. Sale jego w własnym pałacu na *Schwarzenbergplatz*, położonych na przeciwko pałacu arcyksięcia Ludwika Wiktora, były punktem zbiorowym i środkowym najlepszego towarzystwa. On sam uchodził zawsze za nader uzdolnionego administratora, a lubo opinia publiczna zawsze poruszała głową na widok ciągłego wzrostu jego majątku, wszelako nawet i ambasadorowie nie gardzili jego gościnnością towarzyską. W tem nagle następuje smutna zmiana dekoracji. Z tą samą chciwością, z jaką pchał się do salonu Ofenhaima, publiczność obecnie dobija się o miejsce w sali sądowej, aby zobaczyć wielkorządcę kolejowego, zostającego pod zarzutem zbrodni oszustwa. Ktokolwiek przeczytał raz w życiu swoim małą i piękną powiastkę Hebla *Kannitvers-tan*, przypomnieć ją sobie musi mimowolnie na widok losu, jaki spotkał p. Ofenhaima. I cóż mu po tych wszystkich zaszczytach z przeszłości, po milionach, jakie posiadał lub posiada? zapytałby biedny rękodzielnik niemiecki wędrujący po ulicach Amsterdamu a będący bohaterem owej powieści — cóż mu po dawnej świetności, skoro dziś zasiada na ławie oskarżonych, oczekując wyroku swego a w każdym razie pozwalając całemu światu wglądać w zakulisowe dzieje sztuki robienia majątku! Tragiczny ten obrót rzeczy — bez względu na ostateczny wynik procesu — jest strasznym *memento recte vivere* dla tylu chwiejnych osobistości, narażonych na pokusę, a zarazem i groźbą dla tylu innych osobistości, które już zetknęły się z ustawą karną ale których jeszcze nie dotknęło ramię sprawiedliwości. I o jakież ogromne rozchodzi się sumy w tym procesie! Gdyby sąd uznał oskarżonego winnym zwrotu tych sum, to cały jego majątek — choćby posiadał pięćkroć tyle, ile przyznał — nie wystarczyłby na pokrycie tych szkód, jakie miałyby wynikać dla skarbu publicznego i akcyonariuszy z postępowania p. Ofenhaima. Nadto w procesie tym odgrywa ważną rolę fakt, iż właśnie rozchodzi się o kolej lwowsko-czerniowiecką, na którą dzienniki, zwłaszcza krajowe, tyle ciągle narzekały, jako lekkomyślnie zbudowaną i z niebezpieczeństwem dla podróżujących połączoną. Zresztą proces p. Ofenhaima — musi to każdy przyznać — rzuca złe światło na niejednego członka rady zawiadowczej kolei lwowsko-czerniowieckiej, albowiem wiadać z procesu, że dochody podobne nie zawsze płyną z najczystszych źródeł, a że nie jeden z tych panów zasiada bądź w sejmie, bądź w Radzie Państwa, przeto dzi-

to nawet jego zwykłą rozrywką. Przyjęty do jednej z łóż massońskich, wpadł na myśl fałszowania pieniędzy papierowych, z celem wyświadczenia „przysługi wolności i swobodzie ludów”. Opowiedział o ucieczce z Mińska, o pobycie w Wiedniu, o nowej fabryce banknotów pod Międzybożem, której nie myślał długo prowadzić, chcąc tylko zdobyć trochę grosza na podróż do Paryża, albo Londynu, gdzieby jego zdolności należycie były ocenione. Przy badaniu tłumaczył się z pewnego rodzaju ironią i lekceważeniem. Pragnął zawsze, mówił on, zostać naczelnikiem mennicy albo cesarskim medalierem. Stare papierowe pieniądze rosyjskie więcej przedstawiały trudności przy fałszowaniu, zachować bowiem należało niezgrabną formę i trzy podpisy własnoręczne dla każdego banknotu podrobić, kiedy w nowych asygnatach litografowanych nader łatwo uskutecznić się daje naśladowanie.

— Rząd stracił więcej jak 2.000.000 rubli na urządzenie maszyn dla odbijania nowych asygnat — mówił Cejzyk — są to pieniądze wyrzucone darmo!

Proponował więc fałszersz, by mu winę darowano, a w ówczas wynajdzie sposób robienia papierowych pieniędzy, których nikt fałszować nie potrafi, kiedy zaś zarzucano mu, że rzecz ludzką łatwo i inny człowiek powtórzyć może, wówczas odpowiadał z dumą:

— Nie tak panowie mówcie; powiedzcie raczej, że wynalazek jednego Cejzyka, drugi tylko Cejzyk naśladować potrafi, ale na tego drugiego, długo by wam czekać przyszło!

(Dokończenie nastąpi.)

wić się nie należy, iż kwestya pogodzenia mandatu poselskiego z urzędem członka rady zawiadowczej znowu stanęła na porządku dziennym, żywo zajmując polityków. Minister spraw wewnętrznych baron Lasser wyraził się przed rokiem w Izbie dowcipnie, że chęć wzbogacenia się jest przymiotem kosmopolitycznym, nie przywiązany do żadnej narodowości lub frakcji politycznej. Grzechy popełniano w tej mierze *intra et extra muros*. Ustawa zabraniająca deputowanym przyjmować urzędu bankowe lub kolejowe, dotknęłaby zarówno „federalistów”, jak „centralistów”, zarówno tak zwaną opozycję prawnopolityczną, jak stronnictwo wiernokonstytucyjne. Kto wie, czy ustawa podobna nie przerodziłaby po tętnie szeregów parlamentu, gdyż bardzo wielu deputowanych ze względu na dochody pieniężne — wolałoby niewątpliwie zrzec się mandatu, aniżeli urzędu płatnego, lub połączzonego z dobrem widokami materyalnemi; wielu deputowanych zawdzięcza nawet podobne pozycje w zakładach finansowych mandatowi poselskiemu! Bądź co bądź, proces Ofenhaima nie pozostanie bez wpływu na dalsze losy tego projektu, który n. p. w Węgrzech już przed rokiem znalazł swe urzeczywistnienie.

Przegląd polityczny.

Austria-Węgry. *Presse* dowiadyuje się, że Izba Panów austriackiej Rady Państwa rozpocznie swe posiedzenia równocześnie z Izbą deputowanych rozprawą nad urządzeniem trybunału administracyjnego. Rząd miał wypowiedzieć życzenie, ażeby Izba Panów uchwaliła tę ustawę jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca. — Tenże sam dziennik dowiadyuje się, że dep. br. Giovannelli zamierza upraszać o udzielenie mu dłuższego urlopu; gdyby go nie otrzymał, ma złożyć mandat.

— W skutek najwyższego zarządzenia przywodziwa dwór cesarski żałobę po elektorze hesskim Fryderyku Wilhelmie, tudzież po księciu Württembergim, Eugeniuszu Wilhelmie Aleksandrze Erdmann, który dnia 8. b. m. zmarł w Karlsruhe na górnym Szląsku, a był dziedzicznym członkiem pruskiej Izby Panów i król pruskim generałem kawalerji. Żałoba trwać będzie od 12. do 21. b. m.

— Przewiezienie zwłok zmarłego elektora hesskiego w Pradze, z domu w którym umarł, na dworzec kolei państwowej, odbyło się d. 11. b. m. o godzinie 2 po południu. Wzdłuż ulic, przez które prowadzono zwłoki, ustawiono w rzędzie kilka pułków piechoty. Z Hessji elektoralnej przybyła do Pragi deputacja. — Do karawanu przegnieito ośm bułanych koni (*Isabellen*); karawan otoczyła służba dworska; na jej czele postępował koniuszy. Przed karawanem postępowała muzyka wojskowa, a za karawanem rodzina zmarłego, tudzież Najd. Arcyks. Wilhelm, jako zastępca austriackiego domu cesarskiego, landgraf hesski, marszałek czeski ks. Karol Aversperg, namiestnik, generałowie i naczelnicy wszystkich władz, stany Hessji elektoralnej, reprezentacja pragskiej gminy ewangelickiej, burmistrz miasta Pragi, oficerowie pragskiej załogi wojskowej i licznie zgromadzona publiczność. Po półtoragodzinnym pochodzie, przewieziono zwłoki na dworzec i złożono takowe w wagonie okrytym czarnym kirem. Orszak honorowy pułku huzarów, którego szefem był zmarły, odprawiał zwłoki aż do granicy saskiej, gdzie wojsko saskie objęło straż honorową. Służba dworska, skazana przez sądy pruskie, otrzymała z Berlina pozwolenie do swobodnego przejazdu przez terytorjum niemieckie; po trzech dniach ma powrócić do Czech. — D. 11. b. m. przybył do Pragi pruski pełnomocnik, który przedłożył ugodę, zawartą między landgrafem Fryderykiem hesskim a koroną pruską. Mocą tej ugody stają się Prusy właścicielami Hessji elektoralnej. Członkowie z rodziny zmarłego uznali ugodę bezwarunkowo, równocześnie nadszedł telegram Cesarza niemieckiego, przyrzekający najcięższe wykonanie testamentu; cała służba dworu elektorskiego otrzyma pensję. Burmistrz Nebeltau z Kassel nie przybył na pogrzeb.

— Równocześnie z statutami c. k. akademii górniczej w Leoben — zatwierdził Najj. Pan statuta c. k. akademii górniczej w Przybramie, tudzież etat profesorów obu demii.

— W Tyrolu umarł w tych dniach deputowany do Rady Państwa, Grebner.

— Prezydentem Izby handlowej w Linzu wybrany został dnia 11. b. m. Fran-

ciszek Reininger a wiceprezydentem Fryderyk Nebinger.

— Słynny w swoim czasie proces karany gradeckiego banku przemysłowego, w którym jak wiadomo, skazany został kasyer Fryderyk Dikmont na kilkuletnie więzienie, zakończył się obecnie tem, że sąd krajowy zasądził byłego wiceprezidenta tego banku, Filipa Schweighofera na zwrot kwoty prze-niewierzonej w wysokości 34.400 zł.

— D. 9. b. m. odbył się w Budapeszcie bal dworski, na którym był obecny Najj. Pan wraz z Najj. Panią.

Niemcy. (Z parlamentu) Na posiedzeniu z dnia 11. b. m. przystąpiono do drugiego czytania ustawy o pospolitem ruszeniu (*Landsturm*). Socjaliści demokraci Hasselmann, Reimer i Liebknecht wnoszą odrzucenie tego projektu jako sprzecznego z ustawą o obowiązkowej służbie wojskowej, należy wezwać kanclerza państwa, aby przedłożył projekt zgodny z zasadami owej ustawy? Komisya dodała do projektu rządowego nowy artykuł, który brzmi: „Pospolite ruszenie składa się ze wszystkich obowiązkanych do służby wojskowej od 17 do 42 roku życia, którzy nie należą ani do armii ani do marynarki. Pospolite ruszenie zbiera się wtedy tylko, jeżeli pojedyncze części cesarstwa zagrożone albo zalane są najazdem nieprzyjacielskim”. Po dłuższej dyskusji przyjęto ten artykuł w brzmieniu komisji.

Paragraf 2. projektu komisji brzmi zgodnie z przedłożeniem rządowym: „Powołanie pospolitego ruszenia następuje na mocy dekretu cesarskiego, w którym oraz oznaczona jest siła tego powołania”. Paragraf ten również dwa następujące przyjęto bez zmiany.

§. 5. brzmi w projekcie komisji: „Pospolite ruszenie w razie użycia przeciw nieprzyjacielowi otrzymuje odznaki wojskowe, widoczne na odległość strzału i formuje się w osobne oddziały. Wrazach nadzwyczajnej potrzeby może landwera być uzupełnioną obowiązany do pospolitego ruszenia, jednakże tylko w takim razie jeżeli wszystkie klasy landwery i cała rezerwa uzupełniająca (*Ersatzrezerwe*) już zostały powołane.

Centrum wnosi, aby do §fu tego dodać poprawkę że art. 59 konstytucji cesarstwa niemieckiego z dnia 16. kwietnia 1871 roku zostaje odpowiednio zmodyfikowany. Dep. Scherlemer Alst przemawia przeciw §fowi 5, utrzymując, że stoi on w sprzeczności z ustawą z r. 1867 i §fem 59 konstytucji. „Ostrzegam panów, abyście za pomocą ustaw nie doprowadzili do tego że wszyscy mieszkańcy są zmuszeni być obrońcami ojczyzny.”

Jenerał Voigts-Rheetz. Ustawa ta jest tylko dalszym krokiem wlegalnej organizacyi uzbrojenia narodu; nie ma ona wcale na celu wprowadzić napowrót drugiego powołania pospolitego ruszenia, którego obecnie wcale nam nie potrzeba. Jeżeli powiedziano, że pospolite ruszenie w nadzwyczajnych wypadkach uzupełniać ma landwerę, to nie należy rozumieć tego tak, jakoby landwera mogła być dowolnie zwiększoną z całej dwumilionej masy pospolitego ruszenia, lecz że tylko uzupełniane w niej być mają luki, powstałe w pojedynczych dywizjach landwery. Ustawa ta wcale nie obciąża kraju pod względem finansowym; również niesłusznym jest zarzut, jakobyśmy zamierzali powołać pospolite ruszenie równocześnie z powołaniem landwery. Tego nam wcale nie potrzeba. Stałoby się to dopiero wtedy, gdyby wojna nie siedm dni albo siedm miesięcy, lecz dwa, trzy lata potrwać miała — wtedy dopiero okazałaby się potrzeba powołania pospolitego ruszenia. Ustawa ta przewiduje właśnie tę ewentualność i organizuje pospolite ruszenie naprzód, aby w razie potrzeby było gotowe. Mówiono tu dalej, że cała Europa skamienieje w broni (*starrten werde*). Moi panowie! my czynimy ostatni krok. Anglia stworzyła sobie dobrze zorganizowaną milicję, Francja przyjęła dwudziestoletnią służbę wojskową i zajęta jest właśnie zorganizowaniem armii terytorjalnej, tak licznej jak armia polowa. Rosya zorganizowała także landwerę — nie spowodujemy przeto tą ustawą, nikogo do poczynienia dalszych kroków. Co się tyczy zarzutu, że śmiaćemu mężowi stanu ustawa ta może posłużyć do stworzenia tak straszliwej armii, że go skusić może do prowadzenia polityki w wysokim stopniu zaczepnej — odpowiadam, że mimo całego mego szacunku dla tego rodzaju wojska, pospolite ruszenie od kroków zaczepnych wcale się nie nadaje. Proszę przeto o przyjęcie wniosków komisji.

Przy głosowaniu przyjęto większością paragraf ten w brzmieniu komisji z drobną poprawką Reichenspergera. Przeciw głosowało centrum i stronnictwo postępowe. Dalej przyjęto §§. 6. i 7. stanowiące, że rozwiązanie *landszturmu* następuje na mocy

dekretu cesarskiego; paragraf 8. zawierający klauzulę wykonawczą i §. 9. stanowiący między innemi, że ustawa ta nie ma zastosowania do mieszkańców Alzacy i Lotaryngii, urodzonych przed dniem 1go stycznia 1871 roku.

Francya. W bardzo wielu kościołach paryżkich i prowincjonalnych odbyło się d. 9. b. m. nabożeństwo żałobne za cesarza Napoleona III. Główne nabożeństwo a właściwie główna demonstracya, odbyła się w kościele paryżkim św. Augustyna i trwała od godziny 12 do 1½ po południu. Liczba osób, które w tej uroczystości wzięły udział, była w tym roku nierównie większa niż w roku ubiegłym, a kościół św. Augustyna już o godzinie pół do 12tej był tak przepełniony publicznością, że wiele osób nie mogło się dostać do kościoła. Ogromny tłum publiczności zalegał plac przed kościołem i wytrwał aż do końca, a to dla tego, ażeby zaimponować światu i okazać, jak potężną jest już liczba zwolenników cesarstwa. Zgromadzeni wyrażali głośno przekonanie, że restauracya cesarstwa nastąpić musi; wspomniano często i głośno że „idea napoleońska czyni wielkie postępy, że przedmieścia są już dla niej pozyskane a w razie odwołania się do narodu, głosowałaby za przywróceniem cesarstwa nie tylko ludność wiejska, lecz także znaczna część ludności miejskiej. Agenci policyi występowali z wielką wględnoscią. Na tem nabożeństwie były obecne prawie wszystkie znakomitości stronnictwa bonapartystowskiego; z pomiędzy członków rodziny cesarskiej przybyli na nabożeństwo: ks. Joachim i Achilles Murat, ks. Napoleon, ks. Matylda; królową Izabelę reprezentował ks. Conquista. Gdy po skończonem nabożeństwie pojawili się na progu kościoła znakomitsi członkowie stronnictwa bonapartystowskiego, znaczna część zgromadzonych przed kościołem odkryła głowy, przy czem jednak nie wznoszono żadnych okrzyków; w ogóle uroczystość ta odbyła się bez wszelkich głośnych demonstracyi.

— Król bawarski udzielił prefektowi policyi paryżkiej p. Renault wielki krzyż orderu św. Michała.

— Na posiedzeniu z dnia 8go b. m. odrzuciło Zgromadzenie narodowe petycję żądającą „ażeby Izba nie samemi tylko słowami, lecz formalnym aktem zaprotęstowała przeciw okupacyi Rzymu przez Włochy.”

— O obecnym przesileniu rządowym, podajemy dziś głos *Journal des Debats* który pisze: „Mówią, że odpowiednio do zwyczajów parlamentarnych deputowani Larcy i Dufaure, jako przywódcy większości z dn. 6. b. m. zostali powołani do pałacu elizejskiego. Rady tej udzielił marszałkowi MacMahonowi przemądrzy przywódcy prawego centrum; pochlebiali oni sobie, że czcigodni owi deputowani nie zdołają utworzyć gabinetu pojednawczego czy też koalicyjnego. Nie czynimy im z tego zarzutu, lecz sprytni ci dowódcy spodziewają się, że marszałek MacMahon uczyniwszy tym sposobem zadość przyzwoitości parlamentarnej i widząc niepodobienstwo utworzenia gabinetu tej nowej większości, powoła do steru przywódców większości z dnia 24. maja 1873. Wedle naszego zapatrywania się na obecne stosunki polityczne insynuować coś podobnego marszałkowi znaczyłoby ubliżać mu. Zgromadzenie narodowe wypowiedziało wcale jasno swoją wolę w uchwale z dnia 6. b. m. Zgromadzenie chce wziąć pod obrady projektu ustaw konstytucyjnych, lecz chce zacząć od projektu o przeniesieniu władzy państwowej.

Uzy nie znaczyłoby to działać przeciw woli Zgromadzenia narodowego, którą i kraj podziela, gdyby ster państwa powierzono ludziom, którzy się okazali nie zdolnymi do uorganizowania kraju na podstawie tych ustaw? Dziś trzeba to zadanie powierzyć innym rękóm.”

— Don Alfons odjechał z Francji do Hiszpanii w towarzystwie kilku współpracowników dzienników paryżkich. *Univers* wspomina o tem z wielkiem niezadowolnieniem i powiada, że Don Alfons powinienby jako król występować z większą godnością.

— O konferencyi marszałka MacMahona z ks. Broglie, odnoszącej się do utworzenia nowego gabinetu donosi pótrzędowy *Moniteur*: „Były wice prezydent gabinetu oświadczył prezydentowi republiki, iż w obecnym usposobieniu Izby wersalskiej, jest dla niego rzeczą niemożliwą utworzyć nowy gabinet. Zgromadzenie narodowe nie jest zbyt dobrze usposobionem dla projektów ustaw konstytucyjnych, a ponieważ on (ks. Broglie) musiałby przy obradach nad temi głos zabierać i nie jest pewnym dobrego skutku, więc na teraz musi podjąć się marszałkowi za powierzoną mu misję. W skutek tego oświadczenia postanowił marszałek MacMahon polecić dotychczasowym ministrom, ażeby jakis czas jeszcze zatrzymali swe teki a mianowicie aż do czasu uchwalenia projektu ustawy o kadrach wojskowych i projektu ustawy o poniesieniu władzy.”

— Dzienniki francuskie donoszą, że nowy rząd hiszpański rokuje o zaciągnięcie znacznej pożyczki w bankach paryskich.

— Prezesem Rady miasta Paryża wybrany został Thullie 59 głosami przeciw 10 które otrzymał Pothier; wice-prezesami wybrani Floquet i Hérod. W mowie zagajającej, Thullie położył nacisk na konieczność śpiesznego zaciągnięcia, pożyczki aby dać robotnikom robotę. W końcu oświadczył, że rada miejska będzie zawsze przestrzegała prawności.

— *Journal officiel* ogłasza sprawozdanie ministra skarbu z budżetu na rok 1875 i 1876. Koszta spowodowane wojną wynoszą 9,820,463,000 franków; pokryto je różnymi pożyczkami. Procenta od tych pożyczek wynoszą rocznie 631,791,704 fr., reszta wydatków na dług państwa i dotacje powiększyła się o 71,638,533, a wydatki poszczególnych ministerstw o 257,780,328 franków. Do tego dodać trzeba 66,390,000 fr. podatków, które Francja straciła przez aneksję Alzacji i Lotaryngii, a które wywołały nowe podatki w ilości 841,502,365 fr. Z tych 841 milionów użyła dotąd Izba 668,507,000 fr. Ze zaś stare podatki w ostatnich czterech latach dały 50,383,000 fr. więcej, nadwyżka wynosi 718,890,000 fr. Pozostaje więc pokryć niedostającą jeszcze resztę. Sprawozdanie przechodzi następnie pojedyncze budżety. Budżet za rok 1874 kończy deficytem 51,815,202, podczas gdy deficyt z r. 1872 wynosił 142,150,148, z r. 1874 46,836,079, a przewidywane kolejno 71,000,000, tak że cały deficyt z końcem roku 1874 wynosi 311,860,599 fr. Budżet na rok 1875 wykazuje prawdopodobnie deficyt 64,210,482 fr. Co się tyczy budżetu na rok 1876, który nie został jeszcze przedłożony Izbie, sprawozdanie ministra skarbu podaje wydatki jego na 2,616,602,924 franków, a zatem więcej 31,845,170 fr., które przypadają głównie na dług publiczny i ministerstwo wojny. Dochody roku 1876 podane są w sprawozdaniu na 2,528,200,877 fr. o 3,740,253 więcej niż w r. 1875, tak że deficyt na rok 1876 wynosić będzie 88,482,047 fr. Sprawozdanie chce z jakie 90 milionów zebrać przez różne oszczędności i proponuje różne nowe podatki omawiając je kolejno z uwagą, że jeżeli je Izba natychmiast uchwali tak, aby mogły być już ściągane od 1. marca, będzie można pokryć deficyt za r. 1875. Nowe podatki są następujące: podwyższenie podatku od wina, piwa, wódki i octu o 42,500,000 frank., podwyższenie podatku rejestrowego o 24,639,900 i poborów cłowych o 17,341,485 fr., jak i dodatek 10 centymów do podatku osobistego, mobiliarnego i od okien, dający razem nadwyżki 8,660,000 fr. Podwyższenie to podatków daje razem 93,140,485 frank., tak że dochody na rok 1876 wynosić będą 2,621,341,362 fr. i przenosić będą wydatki o 4,738,493 fr. Aktywa rachunku likwidacyjnego, z którego osobne przedłożone będzie sprawozdanie, wynoszą 129,686,224 fr. Dług państwa wynosi obecnie 840 milionów. Obligacje państwowe doszły w roku 1874 z sumy 288,000,000 do 384,000,000 frank. Pieniądze złożone w kasach oszczędności powiększyły się o 30 milionów. Oto główne punkta sprawozdania ministra skarbu pana Mathieu Bodet.

Hiszpania. Po dość długim milczeniu odzywa się znowu korespondent karlistowski z Very. Przytaczamy wyjątki z jego listu pisanego 8 b m. W armii północnej (rządowej) wiele pułków odmawia posłuszeństwa i nie chce uznać nowych pułków i generałów. Kilku dawniejszych generałów jako to Merelo, Marina, Cortijo, Coloma i Otal podało się już do dymisji, inni jak Loma i Blanco czekają co dalej będzie? Ludność zachowuje się w obec nowych zmian po wielkiej części zupełnie obojętnie; nowy gabinet nie dogadza nawet, alfonсистom, ponieważ zasiadają w nim ludzie, którzy w r. 1868 najwięcej przyczynili się do upadku Izabelli.

U Karlistów nie zaszła żadna zmiana. Wiadomości madryckie o odstąpieniu sprawy Don Carlosa przez kilka batalionów są po prostu kłamstwem. Pułkownik Berritz, dowódca wojsk obłączniczych pod Bilba, znajduje się w Durango, przy boku króla, a Dorregaray jest w Katalonii (telegramy madryckie donosiły, że dwaj ci dowódcy Karlistów przeszli na stronę króla Alfonsa, Red.) W Durango znajdują się także książęta włoscy, kuzyni króla neapolitańskiego, którzy dowodzą kawalerią i artylleryą.

Dla scharakteryzowania postawy duchowieństwa dość wspomnieć, że biskupi zabronili odczytania w kościołach proklamacji Alfonsa królem i to nawet w zajętem przez wojska Santander, gdzie ceremonia ta odbyć się musiała na placu przed kościołem. Podobnie rzecz się miała w Avila i Valladolid, gdzie Alfonsa w nocy obwołano królem, tak, że mieszkańcy, położywszy się spać jako republikanie, mocno byli zdziwieni ujrawszy się nazajutrz z rana monarchistami.

— Petycja korporacji barcelońskich

do królowej Izabelli, aby w razie powrotu do Hiszpanii, zamieszkała w prowincji Katalonii, wskazuje, że stronnictwo Izabellistów tak zwani *modernos* podnoszą głowę. Stronnictwo to chętniejby widziało restaurację upadłej królowej niż osadzenie na tronie jej syna, i nie może się pogodzić z myślą, że w gabinecie zasiadają ludzie tacy jak Romero Robledo i Ayala, którzy brali żywy udział w rewolucji r. 1868 i obrzucali błotem królowę i całą jej rodzinę. Co się tyczy królowej Izabelli, to nie miałaby ona prawdopodobnie nic przeciw powrotowi do Hiszpanii, a petycja o której mówimy wyżej, zdaje się być tylko wysłaną na zwiaady, aby wybiadać opinię publiczną.

— Wedle doniesień z San Sebastian udało się gen. Lomie na czele brygady Blanco zaprowadzić na nowo miasto Astigarraga położone w połowie drogi między Irun a Tolosa. Karliści nie stawili wielkiego oporu, w skutek czego straty wojsk były nie znaczne.

Grecja. Niedawno doniósł telegram, że w Atenach wybuchło nowe przesilenie ministeryalne. Członkowie opozycji urządzili *exodus* z Izby, i wręczyli królowi memoriał, zaopatrzony 57 podpisami, usprawiedliwiający to wystąpienie. Wskutek tego brakło Izbie kompletu, partya rządowa bowiem liczy tylko 90 członków, a do kompletu potrzeba 96. W obec takich okoliczności rzecz łatwa do pojęcia, że rząd zapowiada zamknięcie parlamentu.

Indép. belge. podała w liście z Aten szkic genezy tego najnowszego konfliktu parlamentarnego. Izba przyzwoliła sumy potrzebne na uregulowanie wszystkich pożyczek i na załatwienie rachunków z bankami. Następnie rozpoczęto dyskusję nad budżetem r. 1874, i rozprawiano dwa dni nad wydatkami już poczynionymi. Opozycja przewlokła ile możności te dyskusje, aby tym sposobem spowodować zamknięcie sesji jeszcze przed uchwaleniem budżetu na rok 1875. Prawica zaś chciała jak najprędzej uporać się z zeszłorocznym budżetem, aby uchwalić nowy i zapewnić tym sposobem gabinetowi legalne środki istnienia jeszcze przed feriami parlamentarnymi.

Dnia 19. grudnia było na posiedzeniu obecnych 103 deputowanych. Rozprawiano dalej nad budżetem, a podczas tych rozpraw deputowani lewicy wynosili się jeden za drugim. Kilku deputowanych tego stronnictwa pozostało w Izbie, aby od czasu do czasu zaność protest z powodu braku kompletu. Na protesta te nie zważano jednak, a deputowani rządowi w liczbie 87 głosowali dalej nad pojedynczymi pozycjami budżetu. Prezydent Izby Zarcos nie zważał również na protestacje członków lewicy, a o godz. 5. popołudniu po przyjęciu całego budżetu ogłosił posiedzenie za ukończone. Nazajutrz przed rozpoczęciem posiedzenia Communduros i Laimis postawili wniosek unieważnienia poprzedniego posiedzenia i zniszczenia protokołu. Rozprawy nad tym wnioskiem trwały dwa dni. W ciągu rozpraw skonstatowano wprawdzie, że przy rozpoczęciu owego posiedzenia było obecnych 103 deputowanych, lecz że liczba ta zmniejszała się w ciągu posiedzenia na 87. Do ważności uchwał potrzeba zaś absolutnej większości, to jest na 190 członków Izby, obecniści przy najmniej 96 deputowanych. Deputowani prawicy oświadczały, że mieli prawo uważać owe posiedzenie za ważne; Izba bowiem była z początku kompletna, a że później niektórzy deputowani z powodów stronnictwowych wydalili się z sali, to kraj na tem cierpieć nie powinien. Zresztą wniosek, który ma przyjąć pod obrady, winien być podpisany przynajmniej przez 10 członków, a protestacje na owem posiedzeniu zanoszone były tylko przez 3 albo 4 deputowanych lewicy posiedzenie przeto wedle wszelkich praw i regulaminu było ważnem. Wniosek pośredniczący dep. Messinezi odrzucony został 80 gł. przeciw 61, poczem dep. opozycji zaniósłszy protest opuścili salę obrad i oświadczyli, że nie powrócą dopóki nie otrzymają zadośćuczynienia. Stronnictwo rządowe zbierało się odtąd codziennie na posiedzenie, ale nie mogło z braku kompletu żadnej powzięć uchwały. Członkowie opozycji wystosowali adres do króla prosząc go o interwencję; 15 innych deputowanych z frakcji Deligeorgis wydało manifest do wyborców.

Korespondent muiema, że nawet gdyby się gabinetowi Bulgaris powiodło przez powołanie wszystkich swoich zwolenników zebrać komplet potrzebny, to sytuacja mimo to pozostanie krytyczną i naprężoną. Publiczność straciła wszelkie zaufanie do parlamentaryzmu, i przygląda się obojętnie dramatowi politycznemu, którego treścią jest: walka stronnictw o władzę.

Stypendya z zapisu s. p. Menarda Konieckiego przeznaczone dla młodzieży pochodzenia polskiego, uczęszczającej na wykłady w uniwersytecie Jagiellońskim, nadał Senat akademicki tego uniwersytetu uchwałą z dnia 19. grudnia r. z. l. 975 następującym uczniom: 1) Franciszkowi Bujakowi z IV. roku wydziału prawniczego rocznie 200 złr. 2) Franciszkowi Bieniaczowi z III. roku wydziału filozoficznego rocznie 200 złr. 3) Adolfowi Pawłowskiemu z IV. roku wydziału prawniczego rocznie 150 złr. 4) Janowi Dziurzyńskiemu uczniowi wydziału filozoficznego rocznie 150 złr. 5) Franciszkowi Znamirowskiemu uczniowi wydziału filozoficznego rocznie 150 złr.

— **Kasyno mieszczańskie** urządza wieczorek z tańcami w sobotę dnia 16. b. m. Początek o godzinie 8ej

— **Z Towarzystwa prawniczego.** Sekcja dla prawa pozytywnego zbierze się w sobotę dnia 16. stycznia r. b. o godzinie 1/2 do siódmej wieczór na posiedzenie. Na porządku dziennym: Uwagi nad projektem ustawy egzekucyjnej i projekt petycji w tym względzie do Rady Państwa. Sprawozdawca adw. Dr. Janowicz.

* **Aresztowanie zbiega więziennego.** Tej nocy przyaresztował żołnierz policyjny na nowej tandencie pijanego szeregowca Kojcima, który w południe zbiegł był z aresztów wojskowych przy ulicy Zamarstynowskiej. Odstawiono go napowrót do zarządu więzienia.

* **Znalezione pieniądze.** Jakób Schimon kupczyk, złożył wczoraj w policyi pulares, który znalazł koło browaru p. Kisielki. W pularesie znajdują się 19 złr., weksle i dwie kartki zastawnicze banku kredytowego.

* **Nieszczęśliwy wypadek.** Michał Czajkowski murarz pracując dziś rano około godziny 8mej koło naprawy muru nad sklepem nowym p. Frieda, przy ulicy Halickiej spadł wraz z drabiną na trotuar i potłukł się tak mocno, iż musiano go odnieść do jego własnego pomieszkania.

(G.) **Zapiski dycezyjne.** Administrację opóźnioną po śmierci ks. Kazimierza Sosnowskiego łac. probostwa w Kołomyi powierzył konsystorz metropolitalny ks. Zygmuntowi Pawłowskiemu, dotychczasowemu kooperatorowi tamże. — Ks. Ignacy Koszyński, kapłan deficyent łac. archidiecezyi lwowskiej, umarł dnia 27. listopada 1874 w Zeeben (na Węgrzech). — Dotychczasowy przełożony towarzystwa Jezusowego kolegium lwowskiego, O. Adolf Kamiński, przeniesionym został na posadę superiora do Tarnopola a w miejsce jego mianowany został przełożonym we Lwowie O. Aleksey Horzak, któremu powierzono równocześnie administrację k. ściła Ss. ap. Piotra i Pawła. — Opróżnioną posadę kooperatora przy łac. kościele parafialnym obr. łac. w Kulikowie otrzymał nowo wyświęcony kapłan ks. Tadeusz Gromnicki. — Na stałego kooperatora przy łac. probostwie w Magierowie przeznaczony został nowo wyświęcony ks. Ignacy Kubisztal. — Ks. Franciszek Karakulski objął łac. ekspozyturę w Pogórskiej Woli. — Ks. Wojciech Kowalik, dotychczasowy wikary z Dąbrowy, przeniesionym został w tym samym charakterze do Oświęcimia. Na miejsce jego do Dąbrowy przybył ks. Antoni Adamus, dotychczasowy wikary z Biskupie. — Ks. Marcin Sieradzki, administrator łac. kościoła w Rozwadowie, umarł dnia 4. grudnia z. r. W jego miejsce objął zarząd kościoła Rozwadowskiego łac. Wojciech Sapecki, dotychczasowy wikary tamże. — Ks. Teofil Kałużniacki, były zawiadowca gr. kat. probostwa w Starem Mieście, objął zawiadowstwo gr. kat. probostwa w Zagórz. — Ks. Antoni Wołos, dotychczasowy zawiadowca gr. kat. kapelanii w Bolestraszcach, przeniesionym został jako taki do probostwa w Huszakowie. — Ks. Emil Stryjski, uwolniony został z posady gr. kat. wikarego w Stecowie. — Ks. Jan Rozdolski, były zawiadowca gr. kat. probostwa w Dobrowodach, objął zawiadowstwo gr. kat. probostwa w Mzańcu. — Ks. Szymon Berezowski, przywrotny wikary przy gr. kat. probostwie w Jagielnicy, uwolniony został z tej posady i objął obecnie zawiadowstwo tego probostwa. — Ks. Kornel Drohomirecki dotychczasowy gr. kat. wikary w Kobakach, przeniosł się na inną posadę. — Ks. Wiktor Haruch dotychczasowy zawiadowca *in spiritualibus* przy gr. kat. probostwie w Czechach, został zawiadowcą tego probostwa. — Ks. Dionizy Buczyński nowo wyświęcony presbiter, został prywatnym wikarym w Hryniowie. — Ks. Grzegorz Trzeciak, zawiadowca gr. kat. probostwa w Czerniatynie, objął administrację w Jwanii. — Ks. Eustachy Curkowski, był administrator gr. kat. kapelanii w Dmytrowicach, został wikarym w Nyrkowie.

** **Na rzecz pogorzalców gorlickich** zebrało starostwo Sokalskie ze składek w swym powiecie oprócz kwoty dawniej wykazanej 50 złr., w których mieści się 21 złr. 50 ct. złożonych z wyłącznem przeznaczeniem na dotkniętych pożarem urzędników gorlickich; zaś starostwo Pilźnieńskie zebrało ze składek w

swym powiecie kwotę 533 złr. 31 1/2 ct. w gotówce oraz rozmaitą odzież i bieliznę, które wraz z poszczególnionemi wyżej kwotami pieniężnymi odesłane zostały na miejsce przeznaczenia.

* **Zabójstwa.** Strażnica nr. 65 przy drodze żelaznej Lwowa - Czernowieckiej była w nocy na 24. grudnia widownią okropnego wypadku. Budnik wspomnianej strażnicy Antoni Pelc, chcąc w stanie nietrzeźwym wyjść z mieszkania wszczął kłótnię z żoną, która sprzeciwiała się temu, a w końcu pobił nieszczęśliwą kobietę tak okropnie, że skutkiem tego życie zakończyła. Zabójca przynajmniej się do winy przed drugim budnikiem został przez żandarmeryę odstawiony do sądu w Wojniłowcie.

W dniu 30. grudnia włóczęga Krzysztof Ogryzek i Wojciech Gliniak raczyli się w karczmie w Wulce Ogryzkowej, i gdy po dłuższej pijatce Gliniak zażądał jeszcze od Ogryzka, ażeby kupił mu wódki, a ten odmówił, ugodził go Gliniak kieliszkiem w skroń tak silnie, że Ogryzko upadł na ziemię i życie zakończył. Zabójca wybiegł z karczmy, lecz już na drugi dzień sam się stawił w sądzie w Przeworsku.

— **Na koszt lorda-mayora londyńskiego,** który jak wiadomo bawił niedawno w Paryżu, ażeby być obecnym na otwarciu nowej opery, wydrwigrosze paryscy pozwolili sobie rozmaitych sprawek, że tylko jedną opowiemy. Pewien przybysz z prowincji zaszedłszy do restauracji na obiad, znalazł się przy stole obok bardzo poważnego, sędziwego jegomości, i wnet zawiązał z nim rozmowę, z której dowiedział się, że ma do czynienia z lordem mayorem Londynu. Przybył jak panu wiadomo, na otwarcie opery — mówił domniemany lord mayor — cóż, muszę jednak płacić za miejsce jak każdy inny. Kupiłem łożę, ale dotąd jest nas tylko trzech uczestników. Chętnie odstąpiłbym komuś „przyzwitoemu“ czwarte „krzesło“. — „Za jakąż cenę? jeśli spytać wolno?“ — zagadnął bez namysłu Francuz. „Dwieście franków wypada za krzesło; gdyby panu było przyjemniej w mojem towarzystwie... „Ach! to się rozumie! Jakże wdzięczny wam jestem mylordzie... „Very-well — krótko zakończył sprawę poważny jegomość, chowając pieniądze do kieszeni — do widzenia wieczorem w łożu numer 4“. — Minął wieczór, ale dobroduszy Francuz nie przepędził go w sali opery, lecz w biurze policyjnym, gdzie wniósł skargę przeciw samowładczemu Lordowi mayorowi.

— **Wylew Żółtych wód.** Z Hongkongu donoszą, że rzeka zwana Żółtymi wodami zmieniła łożysko u swego ujścia i zalała wielkie obszary nadbrzeżne.

— **Okropne wypadki w Anglii** nie schodzą z porządku dziennego. W ostatnich dniach znowu otrzymano w Londynie wiadomość, że w Dudley skutkiem wybuchu gazu ziemnego zginęło szesnastu górników w kopalniach węgla, a w North-Shields, w fabryce pp. Powe i Fawcus skutkiem pęknięcia kotła parowego czterdziestu robotników oraz wielu mieszkańców sąsiednich domów odniosło bądź ciężkie bądź cięższe skażenia.

— **Wspaniały dar** dostał się świeżo królewskiej Akademii sztuk pięknych w Londynie. Zmarła w ostatnich dniach Lady Chantry, wdowa po rzeźbiarzu Sir Francis Chantry, zmarłym około roku 1840, zapisała przeszło 600,000 złr. na cele tejże Akademii, a mianowicie na zakupno z corocznych procentów od tej sumy obrazów i utworów rzeźby angielskich artystów.

— **Dolno-austriacka Izba adwokatów** liczy obecnie 486 członków. W samym Wiedniu znajduje się ich 437, czyli w stosunku do roku poprzedniego o 54 więcej.

— **W kołach dyplomatycznych** wielką wywarła sensację wiadomość telegraficzna z Aten, że dnia 9. b. m. odbył się pojedynk pomiędzy tamtejszym posłem rosyjskim i konsulem włoskim. Strzelano się, przyczem poseł rosyjski został raniony.

— **Do kroniki wypraw arktycznych** przybywają nader ciekawe szczegóły, ogłoszone przez dzienniki rosyjskie, o wycieczkach w głąb północnej Syberyi przyrodnika-geologa polskiego, p. Czekanowskiego. Jeszcze w r. 1873, a mianowicie d. 20. czerwca, Czekanowski w towarzystwie astronoma Müllera dotarł do ostatniej na północy osady rosyjskiej Jerbochazon, położonej pod 61° 17' półn. szer. nad dolną Tunguską i przedsięwziął był zbieranie pustych, tylko przez Tungusów nawiedzanych nadbrzeży tej rzeki. Z wycieczki tej nasz przyrodnik przysłał do Petersburga ośm pak zawierających bogaty zbiór okazów zoologicznych i geognostycznych, a pracami topograficznymi wielce się przyczynił do wzbogacenia kartografii tych stron Syberyi, przez dokładniejsze określenie brzegu rzek Tunguzki i Leny. Ciekawą jeszcze pod względem geognostycznym i przyrodniczym jest przeszłoroczna wyprawa Czekanowskiego. Zamierzył on był dotrzeć reniferami aż do źródeł rzeki Olenek, potem spuścić się po niej w łodzi i powrócić pod zimą po Lenie; lecz szczegóły powodzenia tej wyprawy nie są jeszcze wiadome.

— **Rosyjska kolej tyżwowa.** Pomiędzy Petersburgiem a Kronstadtem urządza-

ją w porze zimowej po lodzie osobliwszą komunikację. Gdy już uściśle się warstwa lodu dostatecznie grubości, wyrównują na pewnej przestrzeni wszelkie rysy i szpary, i wytykają drogę, wzdłuż której ustawiają domki strażnicze i latarnie, podobnie jak przy drogach żelaznych. W każdym z domków mieszka czterech majtków, których obowiązkiem jest czuwać nad dobrym stanem drogi, zapalać latarnie, w razie zamieci śnieżnej bić nieustannie we dzwony, ażeby podróżni oryentować się mogli w drodze. Droga wytknięta jest chorągiewkami z żaglowego płótna, w smole ugotowanego. W połowie drogi ustawiony jest na palach budynek większych rozmiarów, w którym podróżni mogą wypocząć i dla rozgrzania dostać herbaty. W roku bieżącym otwarto dwie drogi tego rodzaju: z Petersburga do Kronstadtu i Kronstadtu do Oranienbaum.

— **Bezczelna naiwność.** W zeszłym tygodniu w sklepie blawatnym przy ulicy Lipskiej w Berlinie przychwylił kupiec na gorącym uczynku jakąś „dame” w chwili, gdy targując różne towary, niektóre z nich chowała do kieszeni. Przejęta skrucą dama chciała zwrócić towary, lecz kupiec zaprotestował przeciw temu i żądał, ażeby zapłaciła za nie, jakby były kupione. „A to niesłychane — zawołała zgorziona dama — takiego wyzyskiwania jak żyję nie doświadczyłam jeszcze”.

— **Sumienie mordercy.** We wrześniu zamordowaną została w Pantin pod Paryżem sędziwa kobieta. Morderca, za którym na daremnie przez kilka miesięcy śledzono, niedawno sam się oddał w ręce sprawiedliwości. Zeznał on, że zabawiał się i pił wino w karczmie pod Pantin, a gdy zmrok zapadł puścił się ku Paryżowi. Ostro wiatr miotł mu śniegiem w oczy, a biała droga zdawała mu się bez końca. Musiał wreszcie uisnąć i nagle przypomniał sobie, że w chwili gdy dusił swą ofiarę białe firanki w oknach miotane były wiatrem tak samo jak teraz przed jego oczyma gęste płatki śniegu. Zaledwie to pomyślał zdawało mu się, że widzi na końcu drogi zamordowaną, która ciska mu śniegiem w oczy. Przerażony upuścił kapelusz i chciał uciekać w przeciwną stronę, lecz i tam jakby z ziemi wytrysła postać zamordowanej i zaczęła zasypywać mu oczy śniegiem; po chwili pojawiła się trzecia i czwarta postać taka, i wszystkie miotły mu w twarz śniegiem, który palił jak ogień. W śmiertelnym przestachu biegł zbrodniarz drogą ku Paryżowi, aż spotkał ogrodnika, któremu wyznał, że jest mordercą, prosząc ażeby go tylko obronił od duchów, poczem omdlał i przebudził się aż w policyi.

— **Akt dyplomacji azjatyckiej.** Nadszedł do Europy w dosłownym brzmieniu protokół ugody oraz sam układ zawarty pomiędzy cesarstwem Chińskim a Japońskim w sprawie wyspy Formozy. Z charakterystycznego dokumentu tego podajemy niektóre ustępy, jako próbkę dyplomatycznego stylu gabinetów wschodnio-azjatyckich. Protokół datowany d. 19go listopada, podług naszej rachuby czasu tak się zaczyna: Książę Kung, Wen Seang; Pa-syun, Mao, Tsanghe, Tung Seun, Shenk Kwei Fun, Tsunglun, Chenglin, Hsia, Kiakao, miano wany przez cesarza kierownikiem spraw wewnętrznych państwa Chińskiego i t. d. oraz z Okubo, pełnomocny minister państwa Japońskiego go, podpisują niniejszy protokół na dowód obopólnego porozumienia co do pewnych artykułów, które obie strony obowiązują do wykonania pewnych kroków. Ponieważ poddani wszelkich krajów mają pełne prawo wymagania od swych rządów opieki przed wymierzaniem im ich swobody i mienie zamachami, Japonia przeto w obec srogiej obrazu prawa międzynarodowego dokonanej przez dzikie ludy na wyspie Formozie widziała się powołaną do pociągnięcia zło-czyńców do odpowiedzialności. Wysłała tam swą armię, ażeby uzyskać zadośćuczynienie sprawiedliwości, teraz wszakże porozumiała się z państwem chińskim o tyle, że cofa tę armię i wchodzi w nią w układ dla obopólnej korzyści. Zgodzono się mianowicie na następujące artykuły: 1) Ponieważ rząd japoński w dobrej wierze podjął obronę poddanych swego własnego kraju, przeto Chiny uznają ten krok rządu japońskiego za prawowity. 2) Chiny obowiązują się wynagrodzić straty poszkodowanych poddanych japońskich i zakupić za sumę, którą oznaczą osobne artykuły, budynki i gościnie zbudowane na wyspie Formozie przez Japończyków. 3) Wymieniane przez obie strony w tej sprawie noty dyplomatyczne, orędzia i wszelkie listy, wydane zostaną wzajemnie i zniszczone, ażeby już nigdy o tem mowy nie było i t. d. Ostatni artykuł jest perłą naiwności azjatyckiej.

NOTATKI LITERACKO-ARTYSTYCZNE.

× **Grochowy wieniec,** który odegrałno wczoraj w naszym teatrze, był dla nas dość niemiłym dowodem, jak aktorowie nasi nie umia chodźć, mówić, ruszać się i ubierać — po staropolsku, jak w ogólności brak im czy głębszej staranności, czy też intuicji potrzebnej do tego koniecznie, aby imaginacją przenieść się w te czasy, z których znakomity autor zaczerpnął te-

mat do swego utworu. Wyrobiło się na naszej scenie jakieś dziwne wyobrażenie o postaciach polskiego społeczeństwa z minionych wieków — występują one na deskach rubasznie, ciężko, trywialnie i rzeklibyśmy po tatarsku. Aktorowie maskują i kostiumują się niesmacznie, z przesadą, nadając figurom, które mają przedstawić, coś dzikiego a prawie barbarzyńskiego. Jest to fałsz charakterystyki, którym teatr wyrządza krzywdę tak pięknemu obrazowi przeszłości, jakim jest *Grochowy wieniec*. Pan Zboński z czupryną swoją wyglądał jak kucyk indyjski, p. Fiszer jak zapity podstarość najlichszego kroju, a przecież rzecz nie dzieje się pod wiechą, ale zawsze w przyzwitem, choć podochoconem i nieco zawadyckiem towarzystwie. O posuwistej elegancji, o partiesie poważnym, na dzisiejsze czasy może za nadto zamaszystym i komiecznym, ale nie mniej przeto szlachetnym i po swojemu wykintnym, nie mają nasi aktorowie wyobrażenia, a bez tego kontuszowych ról ani dotknąć się nie można. Najlepiej grała pani Linkowska, która rolę swą oddała z przyjemną swobodą i naturalną wesołością. Wspominając o teatrze, musimy z niesmakiem wytknąć aluzję i przyceinki, których pozwalano sobie przedwczoraj w *Pani Majstrowej z Chorążczyzny* na karb uwięzionej niedawno śpiewaczki, panny B. Nie było to dowcipem, a było nieszlachetnym i w przykry sposób dotknęło delikatniejszą część publiczności, która też sykaniem dała odprawę tym niewczesnym konceptom.

> **Szczegóły o Mickiewiczu.** *Kronika rodzinna*, gdyby nie innego nie wydrukowała okrom tak świetnych materyałów do historii literatury, jak listy Krasińskiego, Odyńca, i pani Maryi Góreckiej, córki Mickiewicza o ojcu, jużby miała zapewnioną znakomitą kartę w dziejach naszej prasy peryodycznej. Dwaj pierwsi zbyt znani z wysokich zalet pióra, byśmy coś do ich ustalonej sławy dodawać potrzebowali, ostatnia natomiast równie wielką prostotą i wdziękiem opowiadania. W listach Odyńca z Włoch r. 1830 znajdujemy znowu cenne szczegóły o Adamie i panie Henryce Ankiewiczównie, znane już z wydrukowanego przez Odyńca w *Bibliotece Warszawskiej* artykułu, w którym zestawil te ukochaną przez poetę osobę z figurującą w *Panu Tadeuszu* córką kasztolana Ewą. Znajdujemy tu jednak wierszyk Mickiewicza, dotąd nieznan. Geneza jego następująca: Panna Henryka dała pocieie sztambuch z usilnem życzeniem, aby w nim coś pomieścił. Mimo tego wezwania i prośb przyjaciół, odpowiadał wieszcz, że „kiedy człowiek żyje poczyta, szkoda czasu by ją pisać.” Kiedy mu Odyńcie przypominał dawniej daną obietnię, odpowiadał zagadnięty, jak zwykle: „Nie nudź mnie, daj mi pokój!” Dopiero w połowie marca „po całodziennym włóczędztwie po gruzach”, napisał w sztambuchu wiersz p. t. *Do mojego Cicerone*, kończący się temi wielce znaczącymi słowy:

Mój Cicerone! dziecinne masz lice,
Lecz mądrość starca nad twem świeci czołem,
Przez rzymskie bramy, groby i świątynie,
Tyś przewodniczym był dla mnie aniołem.

Ty umiesz przejrzeć nawet serca z głazu,
Gdy błękitnemi raz rzucisz oczyma;
Odgadniesz przeszłość z jednego wyrazu,
Ach, ty wiesz może i przyszłość pielgrzyma.

W listach Odyńca jaśnieje w całym blasku ten idealny stosunek, jaki łączył dwie piękne dusze; czci i uwielbienia z jednej, przywiązania i miłości z drugiej strony. Gdy je czytasz, zdaje Ci się, że widzisz, jak Adam „rozgarniając po swojemu włosy” młodszego towarzysza, mówi doń ze łzami w oczach: „Nieprawda, smutno będzie tobie bezemnie?” jak obejmując go za szyję, odzywa się: „Smutnie będzie temu na świecie, kto z nas kogo przeżyje.” Zachwycony wzniosłem uczuciem miłości, woła autor *Barbary*: „Ach nie ma szczęścia na świecie, jak kochać!” Mickiewicz był w ówczes po większą część smutnym i mileczącym, miewał nieraz *humory*; ale w towarzystwie panny Henryki ożywał się i bawił całe towarzystwo, jak u. p. wówczas gdy w Tusculum, „a *propos* cnotliwego Ktona, który się tu urodził, ubawił wszystkich długimi i wielce dramatycznym opowiadaniem o sejmikowej przygodzie Rejtana w Nowogródku, gdzie ubiegający się z nim o podkomorstwo Wojniłowicz, odwiódł od niego dowcipnym podstępem całą szlachtę, i sam przed nim urząd ten otrzymał.”

Proces Ofenheima.

(Szósty dzień rozprawy)

Audytoryum wypełnione publicznością; pomiędzy słuchaczami był także ks. W. a z, oddał się jednak wkrótce. Dalszy ciąg badania co do robót około grobli Muhuczeńskiej. Przewod. Wczoraj dla późnej godziny nie mogłeś pan odpowiedzieć na wszystkie zarzuty poczynione przez radę dworu Webera w sprawozdaniu do ministra handlu; proszę pana odpowiedzieć teraz na te zarzuty.

Ofen h. Pozwól sobie tylko ogólnikowo odpowiedzieć na te zarzuty, bo gdybym chciał szczegółowo zbijać punkt za punktem, nie skończyłbym z rana. Sprawo-

zanie p. Webera nie było zakomunikowane towarzystwu; jest to dowód, że ministerstwo nie podzielało zdania p. Webera wypowiedzianego o tej kolei. Tylko w dwóch kierunkach otrzymało towarzystwo nakaz ze strony ministerstwa w myśl sprawozdania p. Webera a to: 1) co do organizacji służby i 2) co do uzupełnienia parku wozów. Pierwszy nakaz nastąpił na podstawie sprawozdania Gintla, który domagał się usilnie rozszerzenia swej władzy. Na drugi nakaz, co do pomnożenia parku wozów, odpowiedziało towarzystwo, że istniejący park wozów wystarcza najzupełniej. Muszę zarazem odpowiedzieć i na inne zarzuty p. Webera. Tak n. p. zarzuca on, że zła trasa była rzadkiem wszelkich dalszych trudności i niepowodzeń; ale wiadomo, że trasowanie odbywa się nie według życzenia przedsiębiorcy budowy ani też według życzenia generalnego dyrektora, lecz po długich rozprawach według życzenia rządu, bo tu nie chodzi jedynie o koszt, ale także o inne, jak np. polityczne i strategiczne względy. Nie chcę się dłużej rozwodzić nad tym przedmiotem, bo doprowadziłoby mnie to za daleko; nadmienię tylko, że najkrótsza linia nie zawsze jest najlepszą i najtańszą. Wszak wiadomo może panom w jaki sposób budowano kolej żelazną z Petersburga do Moskwy. Cesarz rosyjski pociągnął na mapie ołówkiem prostą linię z Petersburga do Moskwy i powiedział: „Oto trasa!” Stosownie do tego nakazu budowano kolej wzdłuż linii wskazanej; zapytajcie panowie, co kosztowała ta kolej! W sprawozdaniu swem zarzuca mi p. Weber, że nie jestem człowiekiem fachowym, bo jestem prawnikiem. Wprawdzie nie wykazałem się świadectwami z ukończonych nauk technicznych; ale doświadczenia praktyczne uwalniają mnie od przedkładania takich świadectw; zresztą muszę wskazać na fakt, że większa część generalnych dyrektorów kolejowych w Austrii nie ma także studiów technicznych. Papisy z wiadomości technicznych i matematycznych fizykalnych składałem przy budowie podziemnej kolei w Londynie, tudzież pierwszej atmosferycznej kolei żelaznej.

Przewod. P. Weber zarzuca panu głównie to, że budowa była niedbale prowadzona.

Ofen h. Polega to na opinii jednego i jednego urzędnika technicznego, który zwie dzał tę drogę w r. 1870. Ze ministerstwo nie podzielało tego zdania, wypływa z tego, iż nas nigdy o tem nie zawiadamiało.

Przewod. Cóż pan powiesz na ten zarzut? Powiadają, że groble nasypywano zamarnieją ziemią?

Ofen h. P. Weber nie utrzymuje tego z własnego przekonania, tylko uwierzył temu, co mu rzeczeł tak przedstawił.

Przew. Rzecz cała polega na tem, ażeby wykazać, jak właściwie wyglądała ta droga żelazna w chwili, w której Brassey oddawał ją towarzystwu?

Ofen h. Nadmieniam tu ponownie, że Brassey nie zwolniono od wszystkich zobowiązań.

Przew. Ależ pan powiedziałeś onegdaj: „Tak jest, Brassey zwolniono zupełnie z wszystkich zobowiązań i ja, jako generalny dyrektor biorę na siebie całą odpowiedzialność”.

Ofen h. Proszę darować; wówczas pomyliłem się; Brassey nie zwolniono bowiem od obowiązku naprawy grobli Muhuczeńskiej; miał on gwarantować za dobre wykonanie tej grobli przez dwa miesiące a po upływie tego czasu miał zapłacić tytułem odszkodowania 11.970 zł. Nie oszczędzono więc Brassey a tym sposobem, zdaje mi się wyjaśniłem tę sprawę.

Prok. Dla mnie rzecz ta nie jest jasną. Przedtem oświadczyłeś pan stanowczo, że zwolniłeś pan Brassey a od wszelkich dalszych zobowiązań, a teraz odwołujesz pan to, ponieważ miałeś pan sposobność porozumieć się z swym obrońcą co do doniosłości pierwotnego zeznania.

Ofen h. e. m. Proszę odczytać protokół.

Przew. Odczytano go już i wypływa z niego, że przedsiębiorca budowy miał gwarantować jeszcze przez dwa miesiące, w dekrecie zaś z tego powodu wydanym a przez pana podpisanym, nie ma o tej gwarancji mowy. Pytałem pana, dla czego nie ma tam mowy o gwarancji a pan odpowiedział: „Biorę na siebie całą odpowiedzialność za to, iż zwolniłem. Brassey a od wszelkich dalszych zobowiązań”.

Ofen h. Dzisiaj zaś powiadam, że tego nie uczyniłem.

Prok. Przypuśćmy, że to co pan dzisiaj mówisz, jest prawdą, proszę jednak nie zapominać o fakcie stwierdzonym, że grobla Muhuczeńska w ciągu dwumiesięcznej wrzecznej gwarancji Brassey a „stała” po upływie zaś tej gwarancji „rozpoczęła gwałtowne przeładunki” (*machte die heftigsten Spaziergänge*).

Przewodniczący odczytał następnie kilka sprawozdań o stanie budowy tej kolei,

z których wypływa, że grobla Muhuczeńska uznana została przez wszystkich za bardzo niebezpieczną i że wszelkie późniejsze naprawy na nią nie się przydały. W jednym sprawozdaniu poddano surowej krytyce sposób politywania.

Ofen h. Podobne braki, jak w sprawozdaniach wykazane, znajdziecie panowie na wszystkich kolejach. Ja należałem do tych, którzy oświadczyli się przeciw pilotowaniu grobli Muhuczeńskiej, byłem bowiem zdania, że to się na nią nie przyda; eksperyment ten kosztował przedsiębiorcę 80.000 zł.; ja przemawiałem za ściekami (*Wasserabflüsse*).

Prok. Pan mówił zwykle o drobnych brakach; proszę uwzględnić, że to były bardzo ważne braki, usłyszmy bowiem, że w skutek tych braków zawałyły się kanały, że w skutek tego nie miała woda odpływu i dla tego uszkodziła nasypy. Nie widziałem jeszcze w mojem życiu ani też nie słyszałem o tem, ażeby mosty kolejowe były popodpierane belkami. Gdybym jadąc koleją, obaczył coś podobnego, wyskoczyłbym z wagonu.

Ofen h. Jeżeli tak, to robię uważnym pana prokuratora, że bardzo długi most przez rzekę Marchegg na linii Wiedeń-Peszt stoi a przynajmniej stał przez długi czas podparty belkami. Ja przewiozłem 1,560 000 podróżnych i ani jednego nie zabiłem; tylko jeden odniósł lekką kontuzję. Dowodzi to, że nie było niebezpieczeństwa dla podróżnych i że żaden z nich nie miał obawy.

Prok. Bo podróżni nie wiedzieli, co się święci. Pociągi mogły jechać tylko krok za krokiem; był nawet czas, w którym przed lokomotywą musiał iść człowiek piechotą; o czemś podobnem nie słyszano jeszcze w Europie.

Ofen h. Było to tylko na grobli Muhuczeńskiej 500 sążni długiej i dla tej małej przestrzeni nie potrzeba było zastanawiać ruchu na całej linii. Co do owego człowieka, który piechotą musiał iść przed lokomotywą, proszę pamiętać, że to ministerstwo zarządziło taki środek ochronny; nie sądzę, ażeby i z tego chciało ukreślić bicz na mnie.

Pomiedzy prokuratorem a obwinionym wywiązała się tu przedługa cokolwiek kontrawersja, którą opuszczamy, ponieważ w niczem nie przyczyniła się do wyjaśnienia sprawy; był moment w którym równocześnie mówili przewodniczący trybunału, prokurator i Ofenheim.

Przew. odczytał następnie protokoły o kłeskach elementarnych, które w latach 1867, 1869 i 1870 uszkodziły tę drogę żelazną; następnie sprawozdanie p. Ponfickla o stanie budowy z dnia 5. sierpnia 1870 r.

Przew. W tem sprawozdaniu powiada p. Ponfickl, że należy pozostawić generalnej dyrekcyi, w jaki sposób ma być Brassey zmuszony do zwrotu kosztów na rekonstrukcję tej kolei.

Ofen h. Powtarzam, że to sprawozdanie tyczy się r. 1870. P. Ponfickl przysłuchuje się tu zresztą jako rzeczoznawca i powie nam niezawodnie, że był od rządu upoważniony nie tylko do oglądania linii, ale nawet do naprawy wszystkiego złego. Bylibyśmy mu byli bardzo wdzięczni, gdyby w chwilach krytycznych był nas zasiłił swą światłą radą i wskazał, co czynić, ażeby kolej lepszą była; niestety, p. Ponfickl przybył tylko na to, ażeby nas krytykować, nadzierać a w końcu wstrzymać cały ruch aż do naprawy wrzeczono wykazanych wadliwości w budowie; środków w jaki sposób to się stać miało, nie podał nam pan Ponfickl.

Prok. Domagał się, ażeby już teraz odczytane były rozmaite dokumenty wykazujące powody przerwy w ruchu w latach 1871 i 1872. Po dłuższem umotywowaniu tego wniosku przez prokuratora, na który zgodził się także dr. Neuda, przystąpił trybunał do czytania tych dokumentów. Przed tem skonstatował tylko prokurator, że nie obawia się owego adwokata angielskiego, o którym pisały dzienniki, że przybył w celu obrony honoru Brassey a, bo nigdy nie zarzucał Brasseyowi zbrodni oszustwa. Odczytano więc pomiędzy innemi list generalnej dyrekcyi do generalnej inspekcji w którym jest mowa, że wykazane braki w budowie nie mogą być na razie usunięte, ponieważ towarzystwo nie ma pieniędzy. Odczytano następnie list inspektora kolejowego Neissera, który potwierdza po części wszystko to, co powiedział Ofenheim o rzeczywistych i urojonych brakach budowy.

Ofen h. Nadmienię, że p. Neisser wydał w swym liście najtrafniejszy wyrok o grobli Muhuczeńskiej. W końcu odczytano list, w którym przeprowadzony jest dowód, że należałoby zarządzić powtórna kollaudację całej linii. Na tem zakończono posiedzenie poranne.

III.

Handel drzewem ucierpiał wiele w roku zeszłym w skutek przesilenia skarbowego w roku poprzednim. Handel drzewem opałowym w obrębie kraju dość znaczny, a głównie były znaczne wysyłki tego drzewa do Tarnopola, Lwowa i Tarnowa. Z drzewa budowlanego wysłano z Złoczowa i lesistych jego okolic kilka transportów do Podwoleńskich i Tarnopola. Wywóz drzewa okrętowego, budowlanego, kraglaków i progów kolejowych do Gdańska był mniejszy niż w r. 1873. Handlarze drzewem ponieśli znaczne straty w skutek wylewów w maju; spławy bowiem, uniesione prądem wody rozbiły się, a luźne kawałki drzewa wylapywali nadbrzeżni mieszkańcy. Tylko wywóz dębowych i sosnowych progów kolejowych nie zmniejszył się w porównaniu z r. 1873. Koleje austriackie i pruskie zakupowały tego rodzaju progi a udział w wywozie brały stacje: Podwoleńskie, Złoczów, Gródek, Sądowa Wisznia, Mościska, Rzeszów, Sędziszów, Trzcianna, Ropczyce, Bzarna, Dębica, Czarna, Dębica, Tarnów, Bochnia i Podgórze. Drzewa materyałowego wywieziono z Galicyi przez Kraków przeszło 190.000 centnarów; najwięcej wysłało czeskie towarzystwo dla przemysłu lasowego, kolejną Naddniestrzańską, a prócz tego wysłano z Stanisławowa, Jarosławia, Ropczyce, Trzcianny, Dębicy, Tarnowa i Bochni. Do Lipska, Berlina, Hamburga i wysłano drzewo na deski rezonansowe.

Cement nie miał odbytu dla braku budowl. Koleje budujące się zabezpieczyły sobie dostawę cementu w drodze kontraktów. Rosya pokrywała swe potrzeby po części w Anglii, po części w Niemczech. Wyjątkowo dowieziono do Lwowa z Odessy 60 beczek cementu t. z. *Portland*. Ponieważ nie było nań popytu, przeto zaniechano dalszych transportów, zwłaszcza że nie zanoszą się na to, ażeby w r. 1875 rozpoczęto budowę nowych dróg żelaznych. Ceny angielskiego cementu *Portland* wynosiły 16—17 zł.; cementu Grodzkiego 12-25—12-75 zł., a cementu opolskiego 12—12-30 zł.

Wełny owczej odeszły nieznaczne pozyce; galicyjscy hodowcy owiec sprzedali tylko 6000 centnarów wełny, stosownie do jakości centnar po 95—138 zł. Bardzo znaczne były dowozy wełny owczej z Rosyi do Galicyi; przez Podwoleńską przewieziono około 18000 centnarów i wysłano wszystko po największej części do berneńskich i szląskich a po części do wrocławskich fabryk.

Handel mięsem utrzymał się na tej samej wysokości, co w roku poprzednim. Prócz towarzystwa konsumcyjnego, zgłosiło się do nas w roku ubiegłym kilka innych firm wiedeńskich, które następnie zaopatrywały się w mięso z Galicyi. Miesięcznie wywożono ztąd 8000 do 8300 centnarów; wywozowi temu mamy do zawdzięczenia, że w ostatnich kilku latach podróżowało mięso w Galicyi; po małych miasteczkach kosztował funt mięsa 16—22 cent. po większych miastach 26—32 ct. Cielęcina kosztowała w lecie 15—18, a w zimie 20 do 28 centów. Funt baraniny kosztował 15—20 a wieprzowiny 24—32 centów. Im dalej na wschód, tem tańsze mięso, ale też dość często nie ma go wcale.

Masło, które bez przerwy wywożono do górnego Szląska, a w mniejszych partjach do Berlina i do Wrocławia, miało mimo to gorszy odbyć niż w r. 1873. Miesięcznie wywożono w lecie z Galicyi 4200 do 4400 centnarów, w zimie zaś tylko 800 do 1200 centnarów. Najwięcej wywieziono z Rzeszowa, Dębicy, Tarnowa, Bochni i Krakowa. W zimie płacono za centnar 52 zł., w lecie 33—35 zł. Rosya nie brała udziału w wywozie; ceny były te same co w Galicyi.

Handel jajami, którym głównie zajmują się lud wiejski, wzrasta się z każdym rokiem. Uwagi godną jest okoliczność, że Rosya wzdłuż całej granicy galicyjskiej bierze udział w wywozie; tygodniowo wywożono z tamąd do Podwoleńskich 350—650 centnarów. Do Brodów były dowozy mniejsze; wynosiły one tygodniowo ledwie 80 centnarów, ale i to nazwać można postępem, bo w pierwszych czasach po otwarciu tej stacyi nie było tam wcale żadnych dowozów. Wywóz był skierowany do Myślowic; tamtejsi spedytorowie zakupują jaja w Galicyi i dopiero od nich kupują właściwi konsumenci. Bardzo znaczne pozyce jaja zakupowała fabryka p. Zygmunta Berga w Krakowie. Najniższe ceny jaja były w maju; za kopę płacono wówczas 70 cent. w grudniu zaś płacono już za kopę 1-5 zł. 1-15 zł. Były także transporty jaja do Anglii.

Handel szmatami nie mógł się rozwijać w skutek złych cen na targach zagranicznych. Zbieracze po wsiach i w nizinach karpackich uskarżali się niezmiernie na złą zapłatę — mimo to zbierali równie gorliwie jak dawniej — i tej to okoliczności przypisać należy, że wywóz szmat nie zmniejszył się. Za białe szmaty średniej jakości, płacono 5-50 — 6-80 zł., wywożono najwięcej do Szląska, Morawy i Czech. Brak gotówki oddziałł szkodliwie na handel nawet tym artykułem, albowiem papiernie wyrabiają tylko tyle, ile potrzeba na pokrycie najniezbędniejszych potrzeb, i nie zakupują szmat na zapas.

Przechodząc do przebiegu w handlu roślinami główkowatymi, musimy przedewszystkiem omówić handel ziemniakami. Wyżywienie ludności wiejskiej w Galicyi jest przeważnie zawisłem od tego, jak zrodziły ziemniaki. W lipcu 1874 r. obawiano się, wskutek trwałej posuchy, że ziemniaki nie zrodzą obficie, to też właściciele większych obszarów powstrzymali się z zawarciem ugód co do dostawy ziemniaków. Obawy były płonne, bo ziemniaki wydały plony zadawalające. Producenti starali się uzyskać cenę 180 cent. za korzec (180 funtów) musieli jednak w krótkim czasie spuścić z tej ceny, tak że ostatecznie płacono na korzec 1-20 — 1-40 zł. Fabryka krochmalu w Tarnowie zakupiła 320.000 centnarów i sprowadzała ziemniaki z okolic Rzeszowa i Sędziszowa; z najbliższej okolicy Tarnowa dowieziono jej 100.000 centnarów. Zdaje się, że taka fabryka jest zyskowną, bo oto zamierza ten sam właściciel urządzić w Tarnopolu podobną fabrykę, chociaż okolica jest ubogą w lasy a więc materyał opałowy jest tam drogi, dla tej fabryki zakupiono już grunta w Tarnopolu.

Rzepak nie wydał obfitych plonów w roku ubiegłym. Podczas gdy w r. 1873 wywieziono z Galicyi łącznie z transportami nadesłanymi z Rosyi 500 000 centnarów, puszczono w r. 1874 w obrót tylko 200 000 centnarów. Co do jakości odpowiadał towar wszelkim wymaganiom; wywożono prawie wyłącznie do Austrii; w r. 1873 był wywóz skierowany przeważnie do Niemiec. Ceny były najlepsze natychmiast po żniwach; po ukończeniu tychże spadły ceny na 9-50 zł. za 150 funtów.

Chmiel nie udał się w roku zeszłym w skutek osobliwych stosunków klimatycznych; udał on się tylko tam, gdzie pielęgnowano go starannie. Ceny wzmożyły się w skutek tego — za dobre gatunki płacono 80 — 100 zł. za centnar. Jak zwykle tak i w r. 1874 wywieziono 1/3 część zbiorów za granicę a browary galicyjskie zakupiły resztę. Ceny chmielu galicyjskiego w ostatnich latach były następujące:

1860	plac. za centn.	200 zł.	Nieurodzaj.
1861	" "	180 "	Nieurodzaj.
1862	" "	70 "	Zbiory dobre.
1863	" "	60 "	Zbiory zadawaj.
1864	" "	75 "	Zbiory średnie.
1865	" "	110 "	Zgorzał.
1866	" "	100 "	Wywóz, Woju.
1867	" "	75 "	Zbiory dobre.
1868	" "	50 "	Zbiory bardzo dobre.
1869	" "	85 "	Częściowo nieurodzaj.
1870	" "	60 "	Zbiory dobre.
1871	" "	55 "	Zbiory zadawaj.
1872	" "	50 "	Zbiory dobre.
1873	" "	50 "	Przesilenie finansowe.
1874	" "	100 "	Częściowo nieurodzaj za granicą.

* Egzaminy w szkole gospodarstwa wiejskiego w Dublanach z pierwszego półrocza roku szkolnego 1874/5 r. odbędą się od 18go do 30go stycznia 1874 r. w następującym porządku: dnia 18go stycznia, na kursie przygotowawczym, Matematyka i Geografia fizyczna, na I. roku fachowym Rolnictwo i Prawodawstwo, na II. roku fachowym, Ekonomia; dnia 20go stycznia, na kursie przygotowawczym Anatomia zwierząt domowych, na I. roku fachowym, Chodowla zwierząt domowych, na II. roku fachowym, Leśnictwo i Budownictwo; dnia 23go stycznia, na kursie przygotowawczym, Chemia ogólna, na I. roku fachowym, Ekonomia rolnicza, na II. roku fachowym, Rolnictwo i Rachunkowość; dnia 25go stycznia, na kursie przygotowawczym, Zoologia, na I. roku fachowym, Mechanika rolnicza, na II. roku fachowym, Chemia rolnicza i Prawodawstwo; dnia 27go stycznia, na kursie przygotowawczym, Botanika ogólna, na I. roku fachowym, Chemia organiczna i Kimatologia, na II. roku fachowym, Technologia rolnicza i Klimatologia; dnia 30go stycznia, na kursie przygotowawczym, Fizyka eksperymentalna, na I. roku fachowym, Fiziologia rolnicza i Weterynaryja, na II. roku fachowym, Chodowla zwierząt domowych.

Egzaminy te odbywać się będą w godzinach rannych (od 9tej) w dniach wyżej wymienionych z każdym uczniem z osobna z każdego przedmiotu.

5

Komitet Towarzystwa gosp. galic. zwracając uwagę na okoliczność, iż egzamina te są publiczne zaprasza na nie uprzejmie nie tylko rodziców, krewnych i opiekunów, ale i wszystkie osoby, któreby dokładne wyobrażenie o stanie szkoły wyrobić sobie życzyły.

Stan austr. banku narodowego.

Z dniem 31. grudnia 1874.

Stan czynny.	zł.
Wybite złoto i sztaby	139,368.889
Weksle na miasta zagraniczne	4,538.304
Eskontowane weksle i efekta	
w Wiedniu	73,657.374 zł.
Eskontowane	
w filiach	68,538.574
142,195.922	
Pożyczki za poręką	
w Wiedniu	13,735.900
W zakładach filialnych	
21,741.600	35,477.500
Obligacje państwa, należące do banku	
1,665.522	
Przywilej banku	80.000.000
Pożyczka hipotekarna	87,370.578
Giełdowo zakupione listy zastawne banku narodowego	4,401.148
Efekta funduszu rezerwowego	
po kursie z 30. czerw. 1874	4,387.324
Efekta funduszu pensyi	2,378.639
Gmachy w Wiedniu i Peszcie	
i inwentarze	2,862.059
Razem	504,645.889
Stan bierny.	zł.
Fundusz banku	90,000.000
Fundusz rezerwy	18,011.512
Obieg banknotów	293,762.350
Niepodniesione zwroty kapitałów	82.890
Przeznaczone do ściągnięcia asygnowacje banku	2,597.742
Należitości z żirów	2,616.109
Niepodniesione dywidendy	4,826.305
Listy zastawne w obiegu	86,839.465
Wylosowane nie ściągnięte jeszcze listy zastawne	608.850
Nie podniesione procenta listów zastawnych	2,227.272
Fundusz pensyi	2,378.729
Salda bieżących rachunków	644.663
Razem	504,645.889

OSTATNIA POCZTA.

(Proces Offenheima). Świadek Krzczunowicz nadesłał pismo zawiadamiające, że przesłuchanie jego byłoby niepodobnem z powodu, iż mało słyszy. Prokurator rzekł, że przesłuchanie tego świadka. Dalej odbywa się czytanie różnych dokumentów, a między niemi protokołów z przesłuchania powołanych na świadków byłego prezesa ministerium rumuńskiego Kogolniczana, z którego wynika, że tak rząd, jak Izba z trudnością byłoby nadały koncesję na kolej bezimiennemu towarzystwu. List ks. Dymitra Giki potwierdza tę samą okoliczność. Odczytano także raport glnego dyrektora do ogólnego Zgromadzenia o robotach przygotowawczych w celu dalszego prowadzenia kolei do Odessy. Oskarżony przedkłada jeden egzemplarz planów w tym przedmiocie wygotowanych.

Oskarżony oświadcza, że wydatki wstępne poniesione przez Towarzystwo lwowsko-czerniowieckiej kolei na kosztą prowadzenia dalej tej kolei do Odessy, w ilości 110.000 franków, były zwrócone przez koncesjonariuszów rumuńskich i tylko usiłowaniami oskarżonego powiodło się skłonić rząd rumuński do zezwolenia na przeniesienie koncesyi na rzecz kolei lwowsko-czerniowieckiej. Następnie czytano raporty przedłożone ogólnemu zgromadzeniu koncesjonariuszów. Oskarżony potwierdza, że dotychczas co rok jeszcze korzystano z zapomogi skarbowej, gdyż zbyt różowe jego nadzieje co do rozwoju ruchu na tej kolei nie sprawdziły się.

Na posiedzeniu sejmiku kroackiego w dniu 12. b. m. Jagić interpeleuje co do zaprowadzenia języka węgierskiego jako urzędowego na pocztach i kolejach chorwackich, oraz co do dymisyonowania urzędników chorwackich kolejowych, a przyjęcia obcych. W dyskusyi ogólnej nad nowellą wyborczą zabierali głos Vučetić, Makanec i Hrvoić przeciw Vrbanc, Hrvat i Musler za przedłożeniem, które przyjętem zostało, poczem nastąpiły rozprawy szczegółowe.

Parlament niemiecki załatwił 12. b. m. (jak donosił nam wczoraj telegram) w pierwszym czytaniu ustawę o ślubach cywilnych w Cesarstwie i uchwałę przystąpić do drugiego czytania w plenum.

Przy rozprawie nad tem podniósł bawarski minister Fäustle, że zniesienie duchownych sądów małżeńskich w Bawarii, nie narusza ani bawarskich praw zastrzezo-

nych (*Reservatrahle*) ani też konkordatu z Rzymem. W Palatynacie bawarskim istnieją oddawna cywilne sądy małżeńskie pomimo konkordatu.

Pogrzeb elektora heskiego odbył się 12. b. m. w Cassel.

Hr. Chaudordy otrzymał od rządu francuzkiego rozkaz pozostania na teraz na stanowisku posła; podobnie pozostaje poseł angielski Bayard. Martinez Campos otrzymał tytuł margr. Sagunta Moriones zatwierdzony jest na posadzie naczelnie dowodzącego w Nawarze.

Wybory do Zgromadzenia narodowego w departamentach Cotes-du-Nord i Seine-et-Oise naznaczone są na dzień 7go lutego.

Zgromadzenie narodowe ukończyło 12go b. m. ogólne rozprawy nad ustawą o kadrach wojska, i przyjęło w szczegółowych rozprawach pierwszy artykuł tej ustawy. — Podania dzienników, jakoby ks. Brogie już pracował około utworzenia ministerstwa, są formaimo zaprzeczane.

Król Alfons przybył do Grao, portu w Walencji, odległego o kilka kilometrów od miasta i gorące zszalał przyjęcie. — Pierwszym, który powitał króla w porcie był komendant francuzkiego parowca „Vigie”. Na przemowę jego odpowiedział król: „Jestem obowiązany do wielkiej wdzięczności dla Francyi, gdzie podczas 7 letniego wygnania znalazłem ojczyznę; kocham ją bardzo i cieszę się, że z pomiędzy oficerów obecnej marynarki, Francuzi byli pierwszymi, co mię powitali w mojej ojczyźnie. Minister marynarki markiz de Molins podziękował następnie za świetne przyjęcie w Marsylii. Dziś ma się odbyć uroczysty wjazd nowego króla do Madrytu.

Oddział zbrojnych Karlistów podsunął się 10. bm. aż pod samą Walencję. (Zapewne chciał zażądać paszportów od króla, jak pisał *Germania Red*).

Prezydent Grant odczytał mesaż o stosunkach w Luizjanie. Słychać, że przygotowany projekt tego aktu został znacznie zmienionym z powodu coraz bardziej wzmagających się obaw republikanów i dla uniknięcia kłzys minist ryalnej. Senator Schurz nazwał postępowanie rządu naruszeniem konstytucyi. Boston poszedł za przykładem Nowego Jorku i protestował przeciw użyciu siły zbrojnej (w ciele prawodawczem Luizjan).

W Nowym Jorku odbył się wielki *meeting* potępiający postępowanie republikanów w Luizjanie.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Praga 14. Stycznia. W czeskim teatrze wydarzył się wczoraj skandal, który wywołał komik, przedrwiwając jednego z członków redakcyi *Narodnich Listów*. Młodociesi poczęli sykać, Starociesi klaskać, z czego wywiązała się burda, tak że zaszłone spuścić musiano, a policya aresztowała kilka osób.

Lublana, 14. Stycznia. Wiernokonstytucyjni mają przewagę także w sekcji przemysłowej, zwycięstwo ich przy wyborach z Izby handlowej jest tedy nie wątpliwem.

Madryt, 14. Stycznia. W hście wystosowanym do Alfonsa ubolewa Espartero, że nie może mu powinszować obywateli, zapewnia go o swej wierności, i wyraża nadzieję, że wszyscy liberalni połączą się, aby krajowi wrócić spokój i szczęście.

Walencya, 14. Stycznia. Alfons witany był przed teatrem entuzjastycznie przez ludność, obsypano go kwiatami. Dekret nowego króla wskrzesza kilka orderów wojskowych.

Odpowiedz. redaktor: Władysław Łoziński.

W teatrze hr. Skarbka.

We Czwartek dnia 14. Stycznia 1875.

Pod artystycznym kierownictwem
BOLESŁAWA ŁADNOWSKIEGO.

NORMA

Opera w 2. aktach W. Belliniego.

Kapelmistrz pan Szieter.

OSOBY:

Orowist, arcykapłan Druzów . . . P. Borkowski.
Norma, jego córka, kapłanka . . . Pni. Jakowicka.
Adalgiza . . . . . Pna. Kramer.
Sewer, wódz rzymski . . . . . P. Zakrzewski.
Klawiusz, jego powiernik . . . . . P. Wojnowski.
Klotylda, powiernica Normy . . . . . Pna. Heber.
Kapłani, kapłanki, żołnierze.

Ogłoszenie.

L. 871. Stosownie do § 46 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z d. 19. Listopada 1873. L. 152 d. u. p. ogłasza się iż Prezydium lwowskiego c. k. wyższego Sądu kraj. w myśl §. 43 powołanego rozporządzenia jako koszt utrzymania jednego skazańca przez jeden dzień podczas odbywania kary dla wszystkich Sądów w okręgu lwowskiego c. k. wyż. sądu kraj. na r. 1875 kwotę 28 centów ustanowiło.

Lwów, 31. Grudnia 1874.

Edykt.

L. 57.214. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomo czyni, iż w skutek podania Laisora Laufer z dnia 23. Października 1873. do L. 62.243 tegoż proszącego na podstawie ustępstwa za właściciela sumy 150 zł. a w. z pn. zapisanej przedtem na rzecz Katarzyny Spinetter w stanie biernym 1/4 części realności pod l. 2054/4 zainstalowane.

Powyższą uchwałę doręcza Sąd z życia i miejsca pobytu niewiadomej Katarzyny Spinetter do rąk równocześnie w osobie adwokata dr. Przesmyckiego z zastępstwem adwokata dr. J. Smolki ustanowionego kuratora.

Wzywamy niniejszym edyktem Katarzynę Spinetter, aby w należytem czasie u ustanowionego kuratora lub też w Sądzie osobiście albo przez innego za tępcę się zgłosiła i celem przestrzegania swoich praw stosownych środków użyła, ile że z zaniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sobie przypisze.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 10. Października 1874.

Edykt.

L. 71.502. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wzywa posiadaczem wedle podania zgłoszonych akcyj hipotecznych c. k. uprz. gal. Banku hipotecznego we Lwowie Nr. 59, 60, 61, 62 i 68 każdej z datą 1. Stycznia 1873. i z talonem tudzież z 39 kuponami, z których pierwszy dnia 1. Stycznia 1875. zaś ostatni 1. Stycznia 1894. jest płatny, aby wymienione właśnie akcyje hipoteczne z talonami w przeciągu trzech lat od dnia zapadłości ostatniego na takowe wydane kupona, t. j. od dnia 1. Stycznia 1894. licząc, kupony zaś od dnia 1. Stycznia 1875. do 1. Stycznia 1894. zapisać mające w przeciągu jednego roku sześciu tygodni i trzech dni od dnia zapadłości każdego kuponu tem pewniej c. k. Sądowi krajowemu okazali, ile że po bezskutecznym upływie tychże terminów wymienione akcyje hipoteczne z talonem i dotyczące kupony za umorzone uznane zostaną.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 19. Grudnia 1874.

Obwieszczenie.

L. 10.032. C. k. Sąd powiatowy w Białej czyni niniejszym wiadomo, iż na żądanie Bielskiej kasy oszczędności w celu ściągania od Andrzeja Boguscha dłużnej sumy 2500 zł. w. a. z pn. przymusową sprzedaż realności dłużnika pod N. k. 57 94 w Lipniku położonej w dwóch terminach t. j. dnia 22. Stycznia i 22. Lutego 1875. każdą razą o godzinie 10. przed południem w tutejszym Sądzie pod następującymi warunkami przedsięwziąć:

1. Za cenę wywołania ustanawia się cenę szacunkową, tejże realności w wysokości 4499 zł. 10 ct. w. a. poniżej której realność ta na pierwszych dwóch terminach sprzedana nie będzie.
2. Każdy licytant obowiązany jest złożyć do rąk komisji licytacyjnej tytułem wadium 1000 o ceny szacunkowej, które to wadium nowonabywcy na rachunek ceny kupna zatrzymane, innym zaś licytantom zaraz po ukończeniu licytacji zwrócone będzie.
3. Dalsze warunki licytacyjne, tudzież wykaz hipoteczny i akt oszacowania przejrzyć można w tutejszym Sądzie, zaś wykaz podatków i należności indemnizacyjnych w c. k. urzędzie podatkowym w Białej.

Do czego się chce kupna mających zaprasza.

Biała, 7. Grudnia 1874.

Edykt.

L. 64.026. C. k. Sąd krajowy Lwowski podaje do wiadomości, iż po zmarłej na dniu 31. Marca 1873. we Lwowie, bez zostawienia ostatniej woli rozporządzenia Paulinie Sylwester, pertraktacja spadku w sądzie tutejszym jest w toku. Gdy Sądowi miejsce pobytu Katarzyny Sylwester spadkobierczyni wedle ustawicznego porządku po zmarłej Paulinie Sylwester nie jest wiadome wzywa Sąd też Katarzynę Sylwester, aby w przeciągu roku licząc od dnia ogłoszenia w dzienniku urzędowym, się zgłosiła i oświadczenie do spadku wniosła, po upływie tego czasu bowiem pertraktacja spadku ze zgłaszającymi się spadkobiercami i ustanowionym kuratorem adw. dr. Kuczkiewiczem

Gazeta Lwowska Nr. 10. z dnia 14. Stycznia 1875.

z zastępstwem adw. kr. dr. Popławskiego ukończoną będzie.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 21. Listopada 1874.

Obwieszczenie.

L. 379. Posada ekspedyenta pocztowego przy nowo utworzyć się mającym urzędzie pocztowym w Dornfeld, w starostwie lwowskim, za kontraktem służbowym i kaucją w kwocie 200 zł.

Dochody ekspedyenta są: roczne wynagrodzenie 150 zł. ryczałt kancelaryjny rocznych 40 zł. i ułożenie się mający ryczałt za utrzymanie codziennych jazd posłańców między Dornfeldem a Szczercem.

Kompetenci winni wnieść swe prośby podając zarazem kwotę, za jaką będą utrzymywać wyżej wymienione jazdy, w przeciągu trzech tygodni do c. k. Dyrekcji poczt we Lwowie.

Posada ekspedyenta pocztowego w Żywiecu za kontraktem służbowym i kaucją w kwocie 200 zł.

Roczne wynagrodzenie 200 zł. ryczałt kancelaryjny 60 zł.

Podania należy wnieść w przeciągu czterech tygodni do c. k. Dyrekcji poczt we Lwowie.

Lwów, 6. Stycznia 1875.

Obwieszczenie.

L. 2165/pr. Jego Exelencya Prezydent c. k. wyższego Sądu krajowego we Lwowie mianował na mocy § 301 ustawy z dnia 23. Maja 1873. L. 119 Dz. p. p. dla zwyczajnego pierwszego okresu posiedzeń Trybunału sądów przysięgłych przy c. k. Sądzie obwodowym w Przemyślu z dniem 22. Lutego 1875. rozpocząć się mającego dekretem z dnia 11. Grudnia 1874. L. 8627 prezydenta tegoż sądu Dr. Michała Trusza przewodniczącym Trybunału sądów przysięgłych a jego zastępcami c. k. Radców sądu krajowego Wiktora Sellyeya, Stanisława Zawirskiego i Ludwika Felsztynskiego.

Z Prezydium c. k. Sądu obwodowego.

Przemyśl, 7. Stycznia 1875.

Obwieszczenie.

L. 9867. C. k. Sąd powiatowy w Białej ogłasza niniejszym, iż przymusowa sprzedaż połowy realności pod l. 273 d. 154 n. w Lipniku położonej Jana Czauderny własnością będącej, rezolucją z dnia 5. Sierpnia 1874. l. 6063 w celu zaspokojenia wierzytelności Karola Leugsfelda w kwocie 308 tal rozpisaną ponownie w dniu 8. Lutego 1875. o godzinie 10. przed południem odbędzie się w Sądzie tutejszym pod warunkami w edykcji z powyższej daty w Gazecie lwowskiej Nr. 191, 193 objętymi z tą odmianą, iż realność ta także poniżej ceny szacunkowej sprzedana nie będzie.

Biała, 15. Grudnia 1874.

Edykt.

L. 5148. C. k. Sąd powiatowy w Żywcu czyni wiadomo, że w dniach 2. Lutego 12. Marca i 6. Kwietnia 1875. każdą razą o 10. godzinie przed południem w tut. sąd z tym dodatkiem będzie egzekucyjna sprzedaż domu mieszkalnego Tomasza Porębskiego pod Nr. 367/370 w Żywcu przedsięwziętą, że dopiero na trzecim terminie sprzedaż także i niżej ceny szacunkowej nastąpi.

Warunki licytacyjne wolno przejrzyć w tutejszym Sądzie.

C. k. Sąd powiatowy.

Żywiec, 20. Listopada 1872.

Edykt.

L. 16.833. C. k. Sąd obwodowy w Przemyślu ogłasza niniejszym, że na rzecz c. k. uprz. galic. akcyjnego banku hipotecznego we Lwowie, na zaspokojenie sum 1305 zł., 1305 zł., i 35.905 zł 5 ct. w. a. z pn. odbędzie się w tymże c. k. Sądzie w trzech terminach, mianowicie dnia 4. Lutego 1875. dnia 8. Marca 1875. i dnia 8. Kwietnia 1875. każdym razem o godzinie 10. przed południem, egzekucyjna sprzedaż licytacyjna dóbr Kochanówka z przyległościami Czaplaki i Wilcza góra, tudzież połowy dóbr Ruda Kochanowska, p. Jadwigi hr. Rozwadowskiej własnych, w byłym obwodzie Przemyśkim teraz powiecie Jaworowskim położonych — ryczałtem i pod następującymi warunkami:

1. Cenę wywołania stanowi wartość tych dóbr przy udzieleniu pożyczki bankowej przyjętej w sumie 74.393 zł.
2. Każdy z licytujących winien złożyć do rąk komisji licytacyjnej jako wadium kwotę 7440 zł. bądź w gotówce, bądź w książeczkach gal. kasy oszczędności bądź w galic. obligacjach indemnizacyjnych, lub w obligacjach długu państwa, albo w listach zastawnych galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, c. k. uprz. galic. akcyjnego Banku hipotecznego lub c. k. uprz. austr. Banka narodowego.

Obligacje i listy zastawne czy hipoteczne, obliczone będą wedle kursu tychże w ostatnim przed licytacją numerze urzędowej gazety lwowskiej ogłoszonego.

3. Wyciąg hipoteczny tudzież bliższe warunki licytacyjne przejrane być mogą

w registraturze tutejszo-sądowej.

O rozpisaniu tej licytacji zawiadamia się wszystkie strony interesowane, między temi dłużniczkę p. Jadwigę hr. Rozwadowską za granicą przebywającą do rąk własnych, oraz na ręce jej kuratora p. adw. dr. Gnoińskiego we Lwowie, zaś wszystkich tych, którzyby po dniu 12. Września 1874.

Obwieszczenie.

L. 28.625. Z dniem 3. Stycznia 1875. zastanawiają się trzy razy co tygodnia na przestrzeni kolei żelaznej pomiędzy Chyrowem i Stryjem obiegające mieszane pociągi Nr. 3. i 4., natomiast zaprowadzają się na nowo mieszane pociągi Nr. 9. i 10., które również trzy razy co tygodnia obiegają i w Chyrowie do mieszanych pociągów Nr. 3. i 4. pierwszemu węgiersko-galicyskiej kolei żelaznej do i z Węgier; w Stryju zaś z otwarciem kolei Stryjsko-Stanisławowskiej do pociągów Nr. 1. i 2. kolei arcyksięcia Albrechta do i ze Stanisławowa przyłączać się będą.

Nowo zaprowadzone pociągi Nr. 9. i 10., które będą obiegaly li co Niedzieli, Wtorku i Czwartku pomiędzy Chyrowem i Stryjem, będą używane w taki sam sposób, jak do tego czasu odpadające na przyszłość pociągi Nr. 3. i 4., za pomocą organów kolejowych do przesyłek listowych pakietów.

Z tego powodu zastanawiają się poczty pieszo-posłańcze, które pomiędzy urzędem pocztowym i dworcem kolei żelaznej w Stryju w połączeniu z ustającymi pociągami Nr. 3. i 4. kolei Naddniestrzańskiej obiegaly, dalej przenoszą się poczty pieszo-posłańcze, które obiegają pomiędzy urzędami pocztowymi w Gajach wyżnych, Drohobycz, Dobrowlanach, Kranzbergu, Samborze, Wojutyce i Felsztynie w przyłączeniu do pociągów ustających Nr. 3. i 4., na pociągi Nr. 9. i 10., na koniec zaprowadza się pomiędzy urzędami pocztowymi w Dobrowlanach, Kranzbergu i Samborze i odnośnymi dworcami kolei żelaznej w dniach obrotu pociągów Nr. 9. i 10. druga poczta pieszo-posłańcza, która będzie obiegala trzy razy co tygodnia.

Pociągi Nr. 9. i 10. Naddniestrzańskiej kolei jakoteż poczty z tymi w połączeniu zostające będą obiegaly w następującym porządku:

Pociąg Nr. 9. co Niedzieli, Wtorku i Czwartku.

Z Chyrowa o VI. godzinie 5 m. rano
w Głębokiej (w Felsztynie) o VI. g. 26 m. r.
z Głębokiej (Felsztyna) o VI. g. 28 m. rano
w Nadybach (Wojutyce) o VI. g. 42 m. r.
z Nadyb (Wojutyce) o VI. godz. 44 " "
w Samborze o VII. godz. 14 m. rano
ze Sambora " VII. " 31 " "
w Dublanach (Kranzbergu) o VIII. g. 9 m. r.
z Dublan (Kranzbergu) o VIII. g. 14 m. r.
w Dobrowlanach o VIII. godz. 50 m. rano
z Dobrowlan " VIII. " 53 " "
w Drohobycz " IX. " 28 " przedp.
z Drohobycza " IX. " 45 " "
w Gajach wyżnych " X. " 17 " "
z Gaj wyżnych " X. " 18 " "
w Stryju " X. " 50 " "

Pociąg Nr. 10. co Niedzieli, Wtorku i Czwartku.

Ze Stryja o 4 godz. 39 m. popołudniu
w Gajach wyżnych o 5 godz. 6 m. popoł.
z Gaj wyżnych " 5 " 8 " "
w Drohobycz " 5 " 34 " "
z Drohobycza " 5 " 54 " "
w Dobrowlanach " 6 " 24 " "
z Dobrowlan " 6 " 27 " "
w Dublanach (Kranzbergu) o 7 g. 6 m. "
z Dublan (Kranzbergu) " 7 " 11 " "
w Samborze o 7 godz. 50 m. popoł.
ze Sambora " 8 " 10 " "
w Nadybach (Wojutyce) o 8 g. 40 m. popoł.
z Nadyb (Wojutyce) " 8 " 42 " "
w Głębokiej (Felsztynie) " 8 " 57 " "
z Głębokiej (Felsztyna) " 8 " 59 " "
w Chyrowie " 9 " 24 " "

1. Jazdy ładunkowe pomiędzy urzędem pocztowym i dworcem kolei żelaznej w Stryju

Z urzędu pocztowego Nr. 1. o godz. X. 15 min. przedpołudniem.

Z urzędu pocztowego Nr. 2. o 2. godz. 50 min. popołudniu.

Na dworcu kolei żel. Nr. 1. o X. godz. 35 min. przedpołudniem.

Na dworcu kolei żel. Nr. 2. o 3. godz. 10 min. popoł.

Z dworca kolei żel. Nr. 1. o XI. godz. 10 min. przedpołudniem.

Z dworca kolei żel. Nr. 2. o 4. godzinie popołudniu.

W urzędzie pocztowym Nr. 1. o XI. godz. 30 min. przedpołudniem.

W urzędzie pocztowym Nr. 2. o 4. godz. 20 min. popołudniu.

Nr. 1. do pociągu Nr. 2 do Chyrowa i od pociągu Nr. 1. ze Lwowa jako też od pociągu Nr. 9. z Chyrowa.

Nr. 2. do pociągu Nr. 2. do Lwowa i do pociągu Nr. 10. do Chyrowa, dalej od pociągu Nr. 1. z Chyrowa.

na hypotekę rzeczonych dóbr weszli, albo którymbądź ta uchwała licytacyjna dla jakiegobądź przyczyny, wcześniej lub wcale doręczoną być nie mogła, przez kuratora w osobie tutejszego adwokata p. dr. Baumfelda z substytucją p. adwokata dr. Kozłowskiego ustanowionego i niniejszym edyktem.

Przemyśl dnia 2. Grudnia 1874.

Kindmachung.

3. 28.652. Mit 3. Jänner 1875 werden auf der Bahnstrecke Chyrow-Stryj die wöchentlich dreimal verkehrenden gemischten Züge Nr. 3 und 4 eingestellt, dagegen die gemischten Züge Nr. 9 und 10 neu eingelegt.

Dieselben werden gleichfalls wöchentlich dreimal verkehren und in Chyrow den Anschluß an die gemischten Züge Nr. 3 und 4 der I. ungar galizischen Eisenbahn von und nach Ungarn, ferner in Stryj mit Eröffnung der Linie Stryj-Stanislaw den Anschluß an die Züge Nr. 1 und 2 der Erzherzog Albrechtbahn nach und von Stanislaw erhalten.

Die neu eingelegten Züge Nr. 9 und 10, welche nur am Sonntag, Dienstag und Donnerstag zwischen Chyrow und Stryj verkehren werden, werden in gleicher Weise wie dormalen die künftighin wegfallenden Züge Nr. 3 und 4 zur Beförderung von Briefpaketen durch Vermittlung der Bahnorgane benützt werden.

Aus diesem Anlaße werden die zwischen dem Postamte und dem Bahnhofe in Stryj im Anschlusse an die wegfallenden Züge Nr. 3 und 4 der Dniesterbahn verkehrenden Fußbotenposten eingestellt, ferner die zwischen den Postämtern Gaje wyżne, Drohobycz, Dobrowlan, Kranzberg, Sambor, Wojutyce und Felsztyn im Anschlusse an die Züge Nr. 3 und 4 stehenden Fußbotenposten zu den Zügen Nr. 9 und 10 umgelegt und endlich zwischen den Postämtern Dobrowlan, Kranzberg und Sambor und den betreffenden Bahnhöfen an den Verkehrtagen der Züge Nr. 9 und 10 eine zweite wöchentlich dreimalige Fußbotenpost eingeführt.

Die Bahnzüge Nr. 9 und 10 der Dniesterbahn so wie die mit denselben im Anschlusse stehenden Posten werden in nachstehender Ordnung verkehren:

Zug Nr. 9 am Sonntag, Dienstag und Donnerstag.

Von Chyrow	um VI Uhr 5 M. Früh
in Felsztyn	" VI " 26 " "
von Felsztyn	" VI " 28 " "
in Nadyby (Wojutyce)	um VI U. 42 M. Fr.
von Nadyby	ddto. " VI " 44 " "
in Sambor	um VII Uhr 14 M. Früh
von Sambor	" VII " 31 " "
in Kranzberg	" VII " 9 " "
von Kranzberg	um VIII Uhr 14 M. Früh
in Dobrowlan	" VIII " 50 " "
von Dobrowlan	" VIII " 53 " "
in Drohobycz	" IX " 28 " Wtg.
von Drohobycz	" IX " 45 " "
in Gaje wyżne	" X " 17 " "
von Gaje wyżne	" X " 18 " "
in Stryj	" X " 50 " "

Zug Nr. 10 am Sonntag, Dienstag und Donnerstag.

Von Stryj	um 4 Uhr 30 M. Nachmittag
in Gaje wyżne	" 5 " 6 " "
von Gaje wyżne	" 5 " 8 " "
in Drohobycz	" 5 " 34 " "
von Drohobycz	" 5 " 54 " "
in Dobrowlan	" 6 " 24 " "
von Dobrowlan	" 6 " 27 " "
in Kranzberg	" 7 " 6 " "
von Kranzberg	" 7 " 11 " "
in Sambor	" 7 " 50 " "
von Sambor	" 8 " 10 " "
in Nadyby (Wojutyce)	um 8 U. 40 M. Ab.
von Nadyby	ddto. " 8 " 42 " "
in Felsztyn	um 8 Uhr 57 Min. Abends
von Felsztyn	" 8 " 59 " "
in Chyrow	" 9 " 24 " "

1. Dedelwagenfahrten zwischen dem Postamte und Bahnhofe in Stryj.

Vom Postamte Nr. 1 um X Uhr 15 M. Wtg.

" " " 2 " 2 " 50 " Nachm.

Am Bahnhofe " 1 " X " 35 " Vorm.

" " " 2 " 3 " 10 " Nachm.

" " " 1 " XI " 10 " Vorm.

" " " 2 " 4 " — " Nachm.

Vom Postamte " 1 " XI " 30 " Vorm.

" " " 2 " 4 " 20 " Nachm.

Nr. 1 zum Zuge Nr. 2 nach Chyrow und vom Zuge Nr. 1 aus Lemberg und Nr. 9 aus Chyrow.

Nr. 2 zum Zuge Nr. 2 nach Lemberg und zum Zuge Nr. 10 nach Chyrow, dann vom Zuge Nr. 1 aus Chyrow.

Vom Bahnhofe N. 1 um VI U. 45 M. Früh			
"	"	2	8 " 45 " Abds.
Im Postamte	"	1	" VII " 5 " Früh
"	"	2	" 9 " 5 " Abds.
Nr. 1 zum und vom Zuge Nr. 9.			
Nr. 2 zum und vom Zuge Nr. 10.			
8. Fußbotenpost zwischen dem Postamte und dem Bahnhofe in Felszyn (Głęboka).			
Vom Postamte N. 1 um VI U. 10 M. Früh			
"	"	2	" 8 " 40 " Abds.
Im Bahnhofe	"	1	" VI " 25 " Früh
"	"	2	" 8 " 55 " Abds.
Vom	"	1	" VI " 30 " Früh
"	"	2	" 9 " — " Abds.
Im Postamte	"	1	" VI " 45 " Früh
"	"	2	" 9 " 15 " Abds.
Nr. 1 zum und vom Zuge Nr. 9.			
Nr. 2 zum und vom Zuge Nr. 10.			
9. Botenfahrten zwischen dem Postamte und dem Bahnhofe in Chyrow.			
Vom Postamte N. 1 um IV U. 50 M. Früh			
"	"	4	" 9 " 10 " Abds.
Im Bahnhofe	"	1	" V " — " Früh
"	"	4	" 9 " 20 " Abds.
Vom	"	1	" V " 30 " Früh
"	"	4	" 10 " 25 " Abds.
Im Postamte	"	1	" V " 40 " Früh
"	"	4	" 10 " 35 " Abds.
Nr. 1 zum und vom Zuge Nr. 4 aus Legenyi Michaly und vom Zuge Nr. 9 nach Strj.			
Nr. 2 zum und vom Zuge Nr. 3 nach Legenyi Michaly und vom Zuge Nr. 10 aus Strj.			
Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.			
Lemberg, am 27. December 1874.			
Rundmachung.			
Z. 28.871. Die Rittgebühr für das 4te Quartal 1874 wurde für ein Pferd und zwei Meilen nach den früher bestandenen Kreisen nachfolgendes festgesetzt:			
		für Extra- posten	für gewöhn- liche Posten
1) im Brzezaner, Lemberger, Samborer, Stryjer, Tarnopoler, Zloczower und Zolkiewer	1 51	1	26
2) im Czortkower, Kolomea'er, Przemysler, Rzeszower, San-decer, Sanoker u. Stanislauer	1 57	1	31
3) im Krakauer	1 66	1	39
4) im Tarnower	1 62	1	35
5) im Wadowicer	1 82	1	52
Das Postillonstrinngeld beträgt 50 kr. von einem Pferde und zwei Meilen, bei Extra-posten aber die Gebühr für einen gedeckten Wagen die Hälfte und für einen offenen den vierten Theil der Rittgebühr.			
Die Schmiergebühr bleibt unverändert.			
Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.			
R. k. Post-Direction			
Lemberg, am 8. Jänner 1875.			
b) Dom. 28 pag. 428 n. 15 haer. na pro- szę Latzy Münzer zameż. Reitces i Simy Münzer podobnej treści;			
c) Dom. 47 pag. 61 n 17 haer. na pro- szę Herscha Pops, Izaka Herscha Czisch i Scheindli Penzias tudzież Latzy Reitces urodz. Münzer, Simy Münzer i Baschy Billig o zaintabulo- wanie za właścicieli budynku na grun- cie realności pod l. 145 ³ / ₄ się znajdu- jącego;			
d) Dom 47 pag. 63 n. 18 haer. na pro- szę Abrahama Bierer i Mariem Wein- traub, tudzież Lifschy Breindli Basi i Scheindli Münzer o zaintabulowanie ich za właścicieli niektórych części realności pod l. 145 ³ / ₄ ;			

e) Dom. 77 pag. 64 n. 19 haer. na prośbę Herscha Pops, Izaka Herscha Czisch i Scheindli Penzias o uwidocznienie iż do realności l. 1453/4 należy także bliżej opisany budynek do realności 1453/4 przytykający o zaintabulowanie proszących za właścicieli tego budynku jakoteż prawa tychże do użytkowania muru granicznego;

f) Dom. 51 p. 251 n. 20 haer. na prośbę Simy Blatt urodz. Münzer i Józefa Rosenberga o zaintabulowanie tego ostatniego za właściciela jednej szóstej części domu pod liczbą 1453/4 się znajdującego;

g) Dom. 5 pag. 251 n. haer. na prośbę Simy Blatt urodz. Münzer i Józefa Rosenberga tej samej treści;

h) ustęp poz. Dom. 51 p. 252 n. 22 haer. którym nie dozwolono prośbie Abraham Bierer i Mariem Weintraub by ich zaintabulowano za właścicieli całych integralnych 5/6 części realności l. 1453/4 i uwidoczniono rozgraniczenie względem części frontalnej owej realności;

i) Dom. 66 pag. 145 n. 24 haer. na prośbę Herscha Pops, Izaka Herscha Czisch i Scheindli Penzias o uwidocznienie, iż do realności Nr. 1453/4 należy także bliżej opisany budynek na tymże gruncie się znajdujący do realności Nr. 1463/4 przytykający o zaintabulowanie proszących za właścicieli tegoż budynku tudzież prawa użytkowania granicznego muru;

k) Dom. 66 p. 148 n. 26 haer. na rekurs Herscha Pops, Izaka Herscha Czisch i Scheindli Penzias od uchwały byłego Magistratu Lwowskiego z dnia 18. Lutego 1843. l. 25.455 względem powyższej prośby n. 25 haer. uwidocznienie;

l) ustęp poz. Dom. 66 p. 149 n. 27 haer. którym nie dozwolono prośbie Herscha Pops, Izaka Herscha Czisch i Scheindli Penzias o zaintabulowanie ich za właścicieli części realności l. 1453/4 poprzednio przez wymierzenie odgraniczonych;

m) Dom. 66 pag. 150 n. 29 haer. na prośbę Jakuba Penzias o uwidocznienie przy częściach realności l. 1453/4 na imię Herscha Pops, Scheindli Penzias i Izaka Czisch zaintabulowanych, że własność onych jest sporną ze stanu czynnego owej realności liczbą 1453/4 zaś

n) Dom. 28 pag. 400 n. 12 on. na prośbę Barucha Penzias o zaintabulowanie na mocy skryptu przez Samuela i Breindla Müntzer tudzież z Chają z Münzerów Meissner wystawionego sumy 1000 zł. a. w. z obowiązkami w tymże skrypcie wymienionymi w stanie biernym części realności liczbą 1453/4;

o) Dom. 95 pag. 230 n. 45 on. na prośbę Lifschy Müntzer, Breindli Münzer, Bazi Münzer i Scheindli Münzer, tudzież Abraham Bierer i Mariem Weintraub o zaintabulowanie sum 200 zł., 200 zł. i 600 zł. m. k. z pn. w stanie biernym 5/6 części realności l. 1453/4 i nakoniec

p) Dom. 95 pag. 236 n. 53 on. na prośbę Abraham Bierer i Mariem Weintraub o zaintabulowanie niektórych należących do Herscha Pops, Izaka Herscha Czisch i Scheindli Penzias części realności l. 1453/4.

Powyższa uchwała doręcza się z życia i miejsca pobytu niewiadomych Herscha Pops, Chaima Penzias, Scheindli Penzias, Izaka Herscha dw. im. Cysz. Latzy Reitzes urodz. Münzer, Sime Münzer, Basche Billig, Lifschy Münzer, Brandli Münzer, Scheindli Münzer, Simy Blatt urodz. Münzer, Józefa Rosenberg, Jakuba Penzias, Barucha Penzias i Baszy Münzer do rąk równocześnie w osobie adwokata Dr. Henryka Gottlieba z zastępstwem adw. Dr. Schaffa ustanowionego kuratora.

Wzywamy niniejszym tychże z życia i miejsca pobytu niewiadomych, aby w należyty czasie u ustanowionego kuratora, lub też w Sądzie osobiście albo przez innego zastępcę się zgłosili i celem przestrzegania swoich praw stosownych środków użyl, ile że z zaniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sobie przypisać będą musieli.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 19. Września 1874.

(4647 2-3) **E d y k t.**

L. 12.898. C. k. Sąd powiatowy w Brzeżanach ogłasza niniejszem, iż celem ściągnięcia przynależnej Majerowi Fried przeciw Mojżeszowi Karpen sumy 1300 zł. w. a. z pn. odbędzie się na dniu 22 Lutego 1875. o godzinie 10. przed południem w tutejszo sądownym zaudowaniu przymusowa sprzedaż

realności pod l. k. 69 w Narajowie położonej pod następującymi zważającymi warunkami.

1. Za cenę wywołania ustanawia się cenę szacunkową realności l. k. 69 w Narajowie położonej w kwocie 1200 zł. 60 1/2 ct. w. a.

2. Każdy chęć kupienia mający winien jest złożyć 100% wartości szacunkowej to jest kwotę 120 zł. w. a. jako wadium.

3. Realność ta na powyższym terminie i poniżej ceny szacunkowej sprzedaną zostanie.

O tej licytacji zawiadamia się obie strony i znajomych wierzycieli do rąk własnych, nieznajomych zaś przez ustanowionego kuratora adwokata Leona Madejskiego i przez edykta.

Z o. k. Sądu powiatowego.

Brzeżany, 21. Grudnia 1874.

(141 2-3) **Ogłoszenie licytacji.**

L. 28666. C. k. krajowa Dyrekcyja skarbu we Lwowie ogłasza niniejszem licytację za pomocą pisemnych ofert na naprawę południowej i zachodniej fasady w zabudowaniu dykasteryalnem w którym mieści się część c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu c. k. główna kasa krajowa, i główny urząd podatkowy.

Koszta powyższych napraw zawiera dotyczący przedmiar, oraz kosztorys i wynoszą takowe za wszystkie uskutecznić się

(36 2-3) **Obwieszczenie.**

L. 28.054. Z dniem 16. Stycznia 1875. ścieśniona się osobowa poczta pomiędzy Tarnopolem i Tłustem na przestrzeni pomiędzy Tarnopolem i Jazłowcem, na przestrzeni pomiędzy Jazłowcem i Tłustem zaś zaprowadza się codzienna jazda posłańcza, która obiegać będzie w następującym porządku:

Z Jazłowca o 5 godz. — m. popołudniu
w Tłustem „ 7 „ 45 „ wieczór
z Tłustego o 5 „ — „ rano
w Jazłowcu „ VII „ 45 „

Porządek obiegania poczty osobowej pomiędzy Tarnopolem i Jazłowcem pozostaje niezmiennym.

Wymienionami jazdami posłańcami będą przewożone przesyłki listowe i wartościowe do pojedynczej wagi 25 funtów (12 1/2 kilogramów) a nawet i bez ograniczenia wagi w takich razach, jeżeli takowe w celu dalszego dostawienia nadejdą i jeżeli się to zgodzi z wytrzymałością wozu pocztowego.

Co się niniejszem podaje do publicznej wiadomości.

Lwów dnia 28. Grudnia 1874.

(74) **Erkenntnis.**

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das f. f. Landesgericht in Wien als Präsidium hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt der in der Druckschrift „Fester Lloyd“ in den Nummern 295, 296, 297, 298, 299 und 300 vom 23, 24, 25, 29, 30 und 31. Dezember 1874 enthaltenen Aufsätze unter der Aufschrift „Prozeß Ofenheim“ das Vergehen nach Art. VII des Gesetzes vom 17. December 1862, R. G. Bl. Nr. 8 ex 1863 begründe, und es wird nach §. 493 St. P. O. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 2. Jänner 1875.

v. Weittenhiller m. p. Thallinger m. p.

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das f. f. Landesgericht in Wien als Präsidium hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in der Nummer 59 der Zeitschrift „Sonntags- und Feiertags-Courier“ vom 26. Dezember 1874 enthaltenen Aufsatzes mit dem Titel „Der Prozeß Ofenheim“ in seinem ganzen Umfange, sowie in der Stelle von „Lezttere liegt uns“ bis „stattgefunden haben“ das Vergehen nach Art. VIII und VII des Gesetzes vom 17. December 1862, R. G. Bl. Nr. 8 ex 1863 begründe, und es wird nach §. 493 St. P. O. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 31. December 1874.

Jos. v. Weittenhiller m. p. Thallinger m. p.

Das f. f. Kreisgericht in Eger hat über den von der f. f. Staatsanwaltschaft in Eger gestellten Antrag vom 9. December 1874, Zahl 8763 Stf., erkannt:

Der Inhalt des in Nr. 49 vom 5. December 1874 der in Tachau erscheinenden politischen Wochenchrift „Der Grenzboten“ vorkommenden Stellen, und zwar:

a) in dem Artikel „Politische Umschau“ in der 3. Spalte der 1. Seite von „in Prag läßt man“ bis „Oesterreich“;

b) in der Rubrik „Local-Nachrichten“ auf der 3. Seite der 3. Abtheilung enthaltene Mittheilung über das Aufheben des f. f. Bezirkshauptmannes Wilhelm Brem aus dem Tachauer Bildungsverein in Verbindung mit dem gleichfolgenden 4. Ab-

maße roboty ogólną kwotę 2.342 zł 92 ct.

Odnoszący się do tych robót przedmiar, kosztorys i plan znajdujący się będą wraz z dotyczącymi warunkami licytacji aż do dnia licytacji w ekonomacie krajowym i mogą te akta tam być przeglądane w godzinach urzędowych.

Naprawy w mowie będące rozpocznie przedsiębiorca po wręczeniu mu uwiadomienia o przyjęciu jego oferty o ile tego pora wiosełna dozwoli jak najrychlej w każdym razie najdalej 1. maja 1875 i ukończy takowe najdalej w terminie w warunkach określonym.

Oferty które zawierać mają ofiarowaną opustkę od jednostkowych cen uwidocznionych w cenniku z poszczególnieniem w cyfrach i słowach należy wnieść na życzenie opieczętowane w Prezydium c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu we Lwowie do dnia 18. lutego 1875 r. do godziny 2. z południa i dołączyć do takowych 100% zadatku ofiarowanej kwoty ogólnej.

Zadatek ten winien być złożony w gotówce lub w papierach wartościowych którym przysłuży prawo bezpieczeństwa pupilarnego według kursu dziennego.

C. k. krajowa Dyrekcyja skarbu zastrzeżenie sobie prawo poruczyć wykonanie powyższych robót temu oferentowi, który poda nie tylko najkorzystniejsze warunki co do opustki ale też wykaże potrzebne wiadomości, tudzież że zasługuje na zaufanie.

Lwów, dnia 6 Stycznia 1875.

Rundmachung.

3. 28.054. Mit 16. Jänner 1875 wird die Personenpost Tarnopol-Tluste auf die Straße Tarnopol-Jazlowiec eingeschränkt und zwischen Jazlowiec und Tluste eine tägliche Botenfahrt mit nachstehender Coursordnung eingeführt.

Von Jazlowiec um 5 Uhr — M. Nachmittag
in Tluste „ 7 „ 45 „ Abends
Von Tluste „ V „ 45 „ Früh
in Jazlowiec „ VII „ 45 „

Der Cours der Personenpost Tarnopol-Jazlowiec bleibt unverändert.

Mit diesem Botenfahrten werden Brief- und Fahrpostsendungen, letztere bis zum Einzengewichte von 25 Pfund (12 1/2 Kilogramm) und in so weit dieselben nach Jazlowiec oder Tluste zur Weiterbeförderung einfleßen, auch ohne Rücksicht auf das Gewicht befördert werden, wenn dieses nach der Tragfähigkeit des Wagens zulässig ist.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Lemberg, am 28. Dezember 1874.

faje von „Das Dilettantentheater“ bis „mißbrauchen“ und ebenda von „Vielleicht“ bis „ist noch süßer“;

c) die Redaktionsanmerkung auf der 4. Seite unter der Rubrik „Sprechhalle“ von „Wir bitten“ bis „zurückzuleiten“ begründet den Thatbestand des im §. 300 St. G. bezeichneten Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung und es werde demzufolge nach §§. 487 und 489 St. P. O. die von der f. f. Bezirkshauptmannschaft in Tachau verfügte Beschlagnahme der am 5. December 1874 in Tachau erschienenen Nr. 49 der politischen Wochenchrift „Der Grenzboten“ bestätigt und es wird nach §. 493 St. P. O. das Verbot der Weiterverbreitung dieser mit Beschlagnahme belegten Nummer der erwähnten Wochenchrift ausgesprochen.

(117) **Erkenntnis.**

Das f. f. Landes- als Präsidium in Prag hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 27. December 1874, Zahl 40.786, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Leitartikels auf der 1. Blattseite mit der Aufschrift „Im Momente der Reichsrathsvertagung“ in der Zeitschrift „Politik“ Nummer 352 vom 24. December 1874 begründet den Thatbestand des im §. 300 St. G. und Art. III des Gesetzes vom 17. December 1862, Zahl 8 R. G. Blatt, normirte Vergehen gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung und wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund der §§. 489 und 493 St. P. O. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

(118) Das f. f. Landesgericht als Präsidium in Prag hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 27. December 1874, Zahl 40.787, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „Philisna horlivost policajtova“ in der Zeitschrift „Hlas“ Nr. 13 vom 23. December 1874 begründet den Thatbestand des im §. 300 St. G. bezeichneten Vergehens gegen

die öffentliche Ruhe und Ordnung und wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund der §§. 489 und 493 St. P. O. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

Das f. f. Landesgericht als Präsidium in Prag hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 27. December 1874, Zahl 40.664, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Leitartikels mit der Aufschrift „Aufgehoben ist nicht aufgehoben“ in der Zeitschrift „Arbeiterfreund“ Nummer 14 vom 26. December 1874 begründet den Thatbestand des im §. 302 St. G. bezeichneten Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung und wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund der §§. 489 und 493 St. P. O. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

(104 1-3) **K o n k u r s.**

L. 1908. Niniejszem rozpisyje się konkurs na posadę nauczyciela przy szkole elementarnej jednoklasowej w Cykowie z roczną płacą 300 zł. — Prawo prezentowania przysługuje miejscowej Radzie szkolnej.

Ubiegający się o tę posadę wniesą swe podania zaopatrzone w dokumenta za pośrednictwem przełożonej władzy, do c. k. Rady szkolnej w Przemyślu najdalej do 20. Lutego 1875.

Przemyśl, 3. Stycznia 1875.

(109 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 1. Wydział Samborskiej Izby Adwokatów podaje do powszechnej wiadomości spis adwokatów z końcem roku 1874. w liście Samborskiej Izby wpisanych.

I. Z siedzibą w Samborze:

Dr. Budzynowski Ignacy, dr. Ehrlich Szymon, dr. Kohn Jakób, dr. Pawliński Karol, dr. Witz Leon, dr. Wołosiański Bazyli.

II. Z siedzibą w Drohobyczu:

P. Dobrucki Karol, dr. Wohllerner Marek, dr. Wolski Władysław.

III. Z siedzibą w Striju:

Dr. Baczyński Hilary, p. Błoński Aleksander Biberstein, dr. Fruchtmann Philipp, dr. Popiel Seweryn.

Z Wydziału Izby Adwokatów.

Sambor, 2. Stycznia 1875.

(113 1-3) **E d y k t.**

L. 7864. W sprawie egzekucyjnej Berla Zangena przeciw Mojżeszowi Gams o 350 zł. w. a. na dniu 29. Stycznia 1875. na dniu 15. Lutego i na dniu 5. Marca 1875. każdą razą o godzinie 10. rano w Sądzie tutejszym odbędzie się publiczna przymusowa sprzedaż domu pod l. 46 w Przeworsku według Dom. Th. V. kar. 109 n. 8 włas. Mojżesza Gamsa własnego na 1490 zł. szacowanego, która wartość cenę wywoławczą stanowi.

Wadium wynosi 149 zł. Dopiero przy trzecim terminie realność ta nawet niżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie.

Reszta warunków licytacyjnych, wyciąg z ksiąg tabularnych akt oszacowania mogą być w tutejszej registraturze przejrane.

C. k. Sąd powiatowy.

Przeworsk, 18. Grudnia 1874.

(119) **Ogłoszenie.**

L. 121. Wydział krajowy królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem podaje do powszechnej wiadomości, że dnia 1. Lutego 1875. odbędzie się w kancelaryi tegoż Wydziału we Lwowie trzecie losowanie obligacyi pożyczki krajowej z roku 1873. w sposób zastosowany przy losowaniu zapisów długu państwa.

Według planu umorzenia galicyjskiej pożyczki krajowej w sumie 1,600.000 zł. w. a. zatwierdzonego reskryptem wysokiego c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 29. Listopada 1873. l. 5087/F. M. wyciągnięte będą przy trzecim losowaniu:

z Seryi A. po 100 zł. w. a. trzydzieści obligacyi,
z Seryi B. po 300 zł. w. a. jedna obligacya
z Seryi C. po 500 zł. w. a. dwie obligacye
z Seryi D. po 1000 zł. w. a. jedna obligacya.

Wynik losowania podany zostanie do wiadomości publicznej w Gazecie Lwowskiej i Wiener Zeitung.

Z Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów 9. Stycznia 1875.

(87) **E d i k t.**

3. 68.632. Bom Lemberger f. f. Landes- als Handelsgerichte wird fundgemacht, daß am 30. November 1874 bei der Firma: „David Goldberg's Sohn“, deren Inhaber Salomon Goldberg ist, die Prokura des Abraham Goldberg wegen dessen erfolgten Todes in dem Handelsregister gelöscht wurde.

Bom f. f. Landesgerichte.

Lemberg, am 4. Dezember 1874.

(124 1-3) Obwieszczenie.

L. 697. Na mocy ustawy finansowej z dnia 22. Grudnia 1874., zawartej i ogłoszonej w wydawnym i rozesłanym na dniu 23. Grudnia 1874. dzienniku ustaw państwowych (zeszyt 51 Nr. 147) mają być bezpośrednie podatki i opłaty pośrednie z dodatkami państwowymi w roku 1875. według dotychczasowych norm a względnie na podstawie obecnie istniejących postanowień o opodatkowaniu pobierane, zaś dodatki do podatków stałych w wysokości ustanowionej w IV. artykule tejże ustawy z uwzględnieniem postanowień zawartych w trzecim ustępie powołanego artykułu IV., na mocy których obowiązani do płacenia podatku zarobkowego i dochodowego w I. klasie tudzież podlegający opłacie podatku dochodowego w II. klasie, w każdym razie jeżeli całkowita przypadająca od nich należność podatkowa I. klasy a względnie podatku dochodowego II. klasy za cały rok 1875. w ordynarium nie przewyższa kwotę 30 zł. d. datok państwowy tylko $\frac{7}{10}$ podatku zwyczajnego uiszczają winni.

Stosownie do powyższych postanowień ma być podatek zarobkowy w półrocznym na dniu 1. Stycznia i 1. Lipca 1875. zapłacony, zaś podatek gruntowy, domowo-klasowy, domowo-czynszowy i dochodowy w kwartalnym z końcem Marca, Czerwca, Września i Grudnia 1875. przypadających ratach całkowicie pobierany.

Należność podatkowa na rok 1875. oznajmiona będzie gminom i podatkującym w tabelach płatniczych podatkowych, nakazach płatniczych, ekstraktach repartycyjnych i książeczkach podatkowych.

Podatek dochodowy ma być na cały rok 1875. wymierzony i przypisany.

Co do sporządzenia i przedkładania fasy do wymiaru podatku dochodowego i wykazywania płac stałych jako też względem wymiaru i uiszczenia podatku dochodowego na rok 1875. podają się do powszechnej wiadomości następujące postanowienia:

1. Fasy i wykazy celem wymiaru podatku dochodowego na rok 1875. ułożone w formie dotychczas przepisanej instrukcją z dnia 11. Stycznia 1850., wniesione być mają do końca Stycznia 1875.
2. Przy fasyonowaniu dochodu I. klasy tudzież dochodu w II. klasie niepocho- dzącego ze stałych plac maja służyć za podstawę do oznaczenia przeciętnego czystego dochodu opodatkowaniu na rok 1875. podlegającego, dochody i wydatki z lat 1872., 1873. i 1874.
3. Postanowienia §§. 21. i 22. najwyższego patentu z dnia 29. Października 1849. zastosowane będą do kwot pochodzących ze stałych plac II. klasy przypadających w roku 1875.
4. Odsetki i dochody III. klasy podlegające fasyonowaniu ze strony uprawnionych do pobierania tychże, mają być zeznane według stanu majątku i dochodu z dniem 31. Grudnia 1874.
5. Posiadaczom budynków uwolnionych czasowo, całkowicie lub częściowo od podatku domowo-czynszowego, wymierzyć należy pięć od sta tytułem podatku dochodowego na rok 1875. od czystego dochodu rocznego pochodzącego z tychże budynków wolnych od podatku, to jest od kwoty pozostałej z całorocznego czynszu (brutto) po potrąceniu prawnie dozwolonych procentów na utrzymanie budynków, a przy budynkach wolnych całkowicie od podatku domowo-czynszowego także po potrąceniu w roku 1875. przypadających i należycie udowodnionych procentów od kapitałów ubezpieczonych na budynku wolnym od podatku domowo-czynszowego.
6. Przysługujące przedsiębiorcom przemysłowym prawo potrącania podatku dochodowego przypadającego od kapitałów u nich ulokowanych, od procentów od tychże kapitałów odnosi się także i na rok 1875.

C. k. krajowa Dyrekcja Skarbu.
Lwów dnia 5. Stycznia 1875.

(152 1-3) Konkurs.

L. 52 pr. Celem obsadzenia opróżnionej przy ces. król. sądzie obwodowym w Rzeszowie posady radcy sądu krajowego z VII. randze, rozpisuje się konkurs.

Ubiegający się o tę posadę, mają wnieść podania swoje w 14 dniach od 3go ogłoszenia niniejszego konkursu w dodatku urzędowym Gazety Wiedeńskiej, do prezydium sądu obwodowego w Rzeszowie.

Rzeszów dnia 10. Stycznia 1875.

Kundmachung.

3. 697. Nach dem Finanz-Gesetz vom 22. Dezember 1874, welches in dem am 23. Dezember 1874 ausgegebenen und versendeten Reichsgesetzblatte (51 Stück Nr. 147) kundgemacht wurde, sind die bestehenden direkten und indirekten Steuern und Abgaben sammt Staatszuschlägen im Jahre 1875 im Allgemeinen nach den bereits bestehenden Normen, beziehungsweise nach Maßgabe der gegenwärtig gültigen Besteuerungsgesetze, und die Zuschläge zu den direkten Steuern in der im Artikel IV bestimmten Höhe, unter Berücksichtigung der in dem dritten Absätze des Artikels IV des bezogenen Gesetzes aufgenommen Bestimmungen wornach die der Erwerb- und Einkommensteuer I. Klasse unterliegenden Steuerpflichtigen, dann die der Einkommensteuer II. Klasse unterworfenen Steuerträger in jedem Falle, wenn die Gesamtschuldigkeit an der Erwerb- und Einkommensteuer I. Klasse, beziehungsweise an der Einkommensteuer II. Klasse für das ganze Jahr 1875 im Ordinarium den Betrag von 30 fl. nicht übersteigt, im Ganzen als außerordentlichen Staatszuschlag um $\frac{7}{10}$ des Ordinariums zu entrichten haben werden wird, einzuhellen.

Demgemäß sind die an der Erwerbsteuer am 1. Jänner und 1. Juli 1875 fälligen halbjährigen Raten, dann die mit Schluß der Monate März, Juni, September und Dezember 1875 fällig werdenden Quartalsraten an der Grund-, Hausklassen-, Hauszins- und Einkommensteuer vollständig einzuhellen.

Die für das Jahr 1875 entfallende Steuererschuldigkeit wird den Gemeinden und Steuerpflichtigen in den Steuervertheilungs-Tabellen, Zahlungsaufträgen, Repartitions-Extrakten und Steuerbüchern bekannt gemacht werden.

Die Einkommensteuer sammt Zuschlägen ist für das ganze Jahr 1875 zu bemessen und vorzuschreiben.

In Absicht auf die Verfassung und Uebereinkunft der Befehnte über das Einkommen und der Anzeigen über die stehenden Bezüge, dann auf die Bemessung und Entrichtung der Einkommensteuer für das Jahr 1875 werden nachstehende Verordnungen zur allgemeinen Kenntniß gebracht.

1. Die Befehnte und Anzeigen behufs der Bemessung der Einkommensteuer für das Jahr 1875 sind in der bisherigen mit der Vollzugs-Vorschrift vom 11. Jänner 1850 vorgezeichnete Form bis Ende Jänner 1875 zu überreichen.
2. Den Befehnten des Einkommens der I. Klasse, so wie des in nicht stehenden Bezügen bestehenden Einkommens der II. Klasse, haben die Einnahmen und Ausgaben der Jahre 1872, 1873 und 1874 zur Ermittlung des für das Jahr 1875 steuerbaren Durchschnitts-Ertragnisses zur Grundlage zu dienen.
3. Die Anordnungen der §§ 21 und 22 des Allerhöchsten Patents vom 29. October 1849 finden auf die vorstehenden Bezügen der II. Klasse in dem Jahre 1875 fälligen Beträge Anwendung.
4. Die Zinsen und Renten der III. Klasse welche der Einkommenssteuer von Seite der Bezugsberechtigten unterliegen, sind nach dem Stande des Vermögens und Einkommens vom 31. Dezember 1874 einzubemessen.
5. Den Besitzern von Gebäuden, welche rüchlich derselben im Ganzen oder theilweise die zeitliche Befreiung von der Hauszinssteuer genießen, ist die Einkommensteuer für das Jahr 1875 mit fünf Prozent des aus diesen steuerbaren Objekten erzielten reinen Jahreseinkommens, d. i. von jenem Betrage vorzuschreiben, welcher von dem ganzjährigen Bruttoertrage nach Abzug der auf Erhaltung der Gebäude gesetzlich zugestandenem Prozente und bei ganz steuerfreien Gebäuden auf der erweislich im Jahre 1875 fällig werdenden Zinsen von dem auf den steuerfreien Objekte versicherten Kapitalien erübrigt.

6. Das den Gewerbs-Unternehmern gesetzlich eingeräumte Recht, die Einkommensteuer welche auf die bei ihnen angelegten Kapitalien entfällt, von den Zinsen dieser Kapitalien in Abzug zu bringen, hat auch auf das Jahr 1875 zu gelten.

K. k. Finanz-Landes-Direction.
Lemberg. am 5. Jänner 1875.

Doniesienia prywatne.**Ogłoszenie.**

L. 35. Wydział Rady powiatowej brzeżańskiej podaje do wiadomości, że z dniem 14. stycznia 1875 będą rachunki przychodu i rozchodu za rok 1874 i budżet na rok 1875 Rady powiatowej złożone do przejrzenia przez opodatkowanych powiatu.

Z Wydziału powiatowego
Brzeżany 10. stycznia 1875.

Jest zaraz do sprzedania

pod korzystnymi warunkami

cały klucz

w powiecie jaworowskim

obejmujący kilka tysięcy morgów przestrzeni, jako też piękne lasy, wielki staw i różne realności miejskie.

Blizsza wiadomość w kancelaryi adwokata Dr. Dzidowskiego we Lwowie l. 2. ulica Kościuszki. (155 1-3)

Obwieszczenie.

(143) L. 24. Wydział rady powiatowej w Białej podaje do wiadomości, że preliminarz powiatowy na rok 1875. sporządzony począwszy od dnia dzisiejszego na mocy przepisu §. 30. ust. o Rp powt. w biurze Wydziału powiatowego do przejrzenia w ciągu 14. dni złożony został.

Z Wydziału Rady powiatowej
Biała, dnia 9. Stycznia 1875.

L. 1457. Konkurs. (129 2-3)

Przy kasie miejskiej w Jaworowie opróżnioną została posada kontrolora z pensją roczną czterysta złotych reńskich w. a.

Celem obsadzenia tej posady rozpisuje Zwierzchność gminna konkurs z terminem do ostatniego Lutego 1875. roku.

Kandydaci chcący ubiegać się o tę posadę, muszą się wykazać egzaminem kasowym z dobrym postępem złożonym i przy objęciu takowej złożyć kaucję równającą się rocznej płacy, a podania przesłać w drodze przepisanej do Zwierzchności gminnej przed upływem terminu.

Posada ta nadana będzie tymczasowo prowizorycznie na rok jeden, a po roku uznanej zdolności i nienagannej służby stabilizacya nastąpi.

Od Zwierzchności miasta
Jaworów, dnia 31. Grudnia 1874.

KANTOR WYMIANY

c. k. uprzyw. galic.

akcyjnego Banku Hipotecznego

kupuje i sprzedaje

wszystkie efekta i monety

pod warunkami najprzystępniejszymi.

Wszystkie polecenia z prowincyi wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym. (3 6-7.)

W szkole parobków i dozorców gospodarskich w Dublanach

otwarty zostanie nowy kurs nauk

dnia 1. Lutego 1875.

L. 6.

Celem szkoły „parobków i dozorców gospodarskich“ jest praktyczne wykształcenie zdolnych pomocników gospodarskich, jak: włodarzy, dozorców polnych i staższych parobków obznajomionych dokładnie z uprawą roli, użytkowaniem maszyn rolniczych i pielegnowaniem inwentarzy, jako też samodzielnych gospodarzy włościańskich.

Warunki przyjęcia: Każdy chcący wstąpić do szkoły parobków i dozorców gospodarskich w Dublanach winien:

1. Wnieść najdalej do 25. Stycznia b. r. podanie pisemne do Dyrekcji szkoły w Dublanach (per Lwów poczta Dublany) i wykazać się:
2. że 17. rok życia ukończył, jest zdrow i fizycznie dosyć wykształcony, by mógł wywiązać się z prac poddać,
3. że umie czytać i pisać w języku polskim,
4. Świadectwem moralności i dotychczasowego zatrudnienia.
5. W końcu winien kandydat złożyć pisemne zobowiązanie, wystawione przez rodziców lub protektorów, zaręczające regularną wypłatę należności, która na utrzymanie ucznia w półrocznych ratach z góry do kasy Dyrekcji opłaconą być powinna.

Koszta utrzymania ucznia wynoszą rocznie 120 złr., która to kwota częściowo także pracą uczniów spłacaną być może.

Stypendya: Na rok szkolny 1875 opróżnione będą 3 stypendya po 100 złr w. a. każde.

Blizszych wyjaśnień dostarczy na żądanie Dyrekcja szkoły w Dublanach.

(17 2-3)

(102) Już wyszedł (2-

I. Tom

Dzieł „Wincent. Pola“

Pierwsze zupełne wydanie dzieł Wincentego Pola wierszem i prozą wychodzą w 10 w tomach, z których każdy liczy 30 arkuszy druku.

Prócz znanych zawierać one będą prace zupełnie nowe.

Cena pojedynczego tomu w drodze przedpłaty 3 złr.

Przy odbiorze tomu Igo składa się przedpłata za tom ostatni.

Księgarnia F. H. Richtera
we Lwowie.

Starającym się o umieszczenie

w zawodzie kupieckim, gospodarskim lub w każdym innym zawodzie, wskaże korzystne posady w kraju lub zagranicą, istniejące od dawnych lat

Zakład pośredniczący

„GERMANIA“,

w Wrocławiu (Prusy),
Reuschestrasse Nr. 52.

Posrednictwo dla nadawców
posad bezpłatne (4241 10-15)

Bez bólu

lekarstwami nieszkodliwymi leczy podług najnowszej i najdoskonalszej metody **gruntownie,** bez przerwy zatrudnienia i pod naściślejszą dyskretyą wszelkie

słabości tajemnicze

i skórne

lekarz p. Medycyny, Chirurgii i Akuszer,
specjalista chorób tajemniczych

Jan Kurpiel

mieszkający

przy ulicy Sobieskiego Nr. 12, I. piętro
(gdzie administracja „Gazety Narodowej“),

ordynuje od 8 — 12 przed-, od 1 — 5 po południu.
Zaradza także impotencji (osłabieniu siły męskiej) potencji, upławom kobiet, bładaczce i nieplodności.

Na honorowane listy udziela rady bezzwłocznie i służy lekarstwami. (125-2)